

Johannesjuhlat 25.7. 2015

Musiikkia ja muistamisia

Lauluryhmä **Evakkosiskot** esiintyi kahteen eri otteeseen ja nostivat nuoren neidin **Helmi Savolaisen** eturivin esiintyjäksi. Juhlan teemoihin sopivat erinomaisesti heidän ohjelmistostaan esimerkiksi *Me Karjalan lapsia laulavia*, *Evakon laulu* ja *Lastuna laineilla*.

Lietolainen **Kia Keskisalo** yllätti yleisön lämpimällä ja mieleen jäävällä laulutyyllillään, onhan hänellä ikää vasta 14 vuotta. Esityskappaleet olivat nimekkäiden artistien tutuiksi teke-mää, sovitut täyteläisen omanoloinen ja säestäjänä **Anna Alastalo**. Juhlan juontaja **Pekka Teräväinenkin** intoutui toteamaan, että Kiasta varmasti vielä kuullaan. Johannekselaista sukutaustaa Kialla ei ole, mutta Metsäpirtin kautta varttikarjalaisuutta kyllä.

Juhlassa palkittiin **Eira Laiho** Karjalan Liiton hopeisella ja **Erja Etholén** pronssisella ansiomerkillä. Johannes-Seuran ansiomitali luovutettiin **Kyösti Rainingolle**, **Liisa Katajaiselle**, **Pirkko Kanervolle** sekä **Raimo Salmelle**. Johannekselaisen avustajapalkitseminen merkitsi tänä vuonna kirjaa murteen taitajalle **Maija Ilmastille**. Samalla **Urho Tolvanen** sai kirjapalkintonsa viime vuotisesta koulumuistojen teemakirjoituksesta. Uudeksi syksyn kirjoitusteemaksi julkistettiin kokemukset ja muistot liikenteen keskeltä Johanneksesta tai muualta Karjalasta. Aiheesta on lisätietoa tässäkin lehdessä.

Puheenjohtajan päätössanoissa katsoittiin taas vuosi eteenpäin ja lausuttiin juhlakansa tervetulleeksi Kaarinaan.

– Hannu Rastas –

Kuvat: Kanerva Frantti

Juhlaväki täytti koulun

Loukinaisten koulun sali täyttyi sopivasti viimeistä sijaa myöten päiväjuhlan alkaessa. Tuula Sailolan pianomusiikki saattoi tulijat paikoilleen. Tervetuliaissanoissaan seuran puheenjohtaja **Janne Aso** nosti esiin johannekselaisten suuren kulttuurityöpanoksen. Viime vuoden palkittu kirjahanke on ollut siitä yksi osoitus. Myös jo pidempään tehty naisten kansallispuvun selvitystyö etenee tuoreilla päätöksillä mallipuvun valmistukseen. Syksyllä toteutetaan jälleen yksi kokemuksia lisäävä kuntalaismatka nyky-Johannekseen. Sieltä on toisaalta saatu ikäviäkin tietoja, sillä kirkonmäelle sijoitettu Nobel-Oleinikoffin suvun hautapaasi on siirretty pois paikaltaan eikä sellaiseen tilanteeseen luvattua korvaavaa kiveä ole ilmaantunut. Asia on selvitysvaiheessa, totesi puheenjohtaja. Hän antoi lisäksi jokaiselle paikalla olevalle haasteen hankkia lehdelle yksi lisätilaus, jotta voidaan varmistaa jatkossakin yhtä laajan ja edukkaan lehden ilmestyminen.

Jälleenrakennettu maa

Juhlapuhujana professori emeritus **Keijo Virtanen** käsitteli Suomen sodanjälkeistä aikaa rinnakkain yhden perheen ja koko kansakunnan tasolla. Uutta tutkimustietoa ja uusia näkökulmia on saatu aivan viime vuosinakin. Tiedämme hyvin karjalaisten kotien uudisrakentamisen heti sodan jälkeisinä vuosina ja siitä on käytetty jälleenrakennuksen termiä, mutta koko kansakunnan jälleenrakennuksen Virtanen laitto puheessaan uuteen valoon viitaten tuoreeseen **Antero Holmilan** ja **Simo Mikkosen** tutkimukseen.

Toisen maailmansodan jälkeistä aikaa kutsutaan Suomessa usein ”jälleenrakennuksen ajaksi” ja ”vaaran vuosiksi” ikään kuin kyseessä olisi ollut eräänlainen suuri kertomus yhtenäisestä kansakunnasta. Varmasti osin oli näinkin, mutta Suomi oli kuitenkin välittömästi sodan jälkeen ristiriitainen ja rikkinäinen maa, jossa oli sisäisiä jännitteitä. Asutuspula oli ongelma kaikilla ja kaikkialla. Rikollisuus kasvoi 1940-luvun loppupuolella uusiin mittoihin. Lehdissä kirjoitettiin moraalikriisistä. Maa oli poliittisesti ja ideologisesti jyrkästi jakautunut. Sodasta toipuminen vei aikaa, joten varsinainen jälleenrakennus alkoi kunnolla vasta olojen vakiintuessa 1940- ja 1950-lukujen vaihteessa.

Karjalaisen väestön asettautuminen uusiin oloihin tuli puheessa hyvin havainnollisesti kuvatuksi lainauksilla vaimon äidin **Katri Karhun** muistelmista. Olot ja asenteet eivät Liettoonkaan tulijoille olleet kaikin tavoin kunnolliset, mutta karjalainen elämänsenne, työteliäisyys ja rakentamisen taito nostivat arvostusta eikä hankaluuksia alun jälkeen ilmennyt.

Elinmahdollisuuksia oli siirtoväestön lisäksi löydettävä armeijasta siviiliin siirtyneille.

Myös heidän kotiuttamisensa oli massiivinen sosiaalinen ja taloudellinen kysymys. He joutuivat hakemaan paikkaa yhteiskunnassa, pyrkivät koulutukseen, etsivät töitä ja asuntoja enenevästi myös teollisuuspaikkakunnilta. ...Monet sodan käyneet miehet kokivatkin, ettei valtio lunastanut lupauksiaan työstä ja leivästä. ...Yksilötasolla ja laajemminkin sotavuodet olivat syöneet miesten henkistä kestävyyttä. Vastaavasti naisten taakka jatkui suurena myös sodan jälkeen. He olivat kantaneet vastuun kotien

selviämisestä sotavuosina ja antaneet panoksensa myös rintamalla. Miesten palatessa rintamalta naisten oli sopeuttava uuteen tilanteeseen ... mikä tarkoitti käytännössä sitä, että miehiä oli suosittava naisten kustannuksella työpaikkojen haussa.

Karjalaisten tapojen ja perinteen säilymisestä on vuosikymmenten saatossa tehty useampiakin selvityksiä. Keijo Virtanen käsitteli aihetta Museoviraston tutkimustulosten kautta.

Vielä 1950-luvulla siirtokarjalaiset Varsinais-Suomessa ja muualla pelkäsivät vanhojen karjalaisten tapojen ja perinteen häviämistä uusissa oloissa. Tämä näkyy Museoviraston vuonna 1957 toteuttamassa kyselyssä. Karjalaiset kokivat perustavanlaatuisia muutoksia elämässään ensimmäisenä sodan jälkeisenä kymmen-vuotiskautena, joten pelko identiteetin menettämisestä eli voimakkaana. Mutta vuonna 1982 toteutetun kyselyn tulokset olivat jo aivan erilaisia. Varmasti osallittajana voidaan pitää nimenomaan karjalaisten ja heidän lastensa voimakasta osallistumista ja samalla sopeutumista suomalaisen yhteiskunnan uuteen dynamiikkaan. Tänä päivänä karjalaisen kulttuurin arvostus ja perinteen vaaliminen ovat voimissaan Suomessa. Siitä Johannesjuhltraditio on hyvä osoitus.

Puheen päätteeksi palattiin paikallisiin maisemiin Katri Karhun mietteillä ajalta, jolloin hän oli ollut kuusi vuosikymmentä lietolaisena.

Hyvin kotiuduimme Liettoon. Täällä on lastemme, lastenlapsiemme ja lastenlastenlapsiemme kehto, täällä on hautamme. Kuljen Liedon kirkkomaalla. Täällä kumpujen alla nukkuu nyt suurin osa Karhulan kylän asukkaista. Vanha kivikirkko seisoo Aurajoen partaalla ja mittaa aikaa polvesta polveen.

TÄSSÄ LEHDESSÄ:

Johannesjuhlista lisää
s. 8-11

Koivistolaiset juhlivat
s. 4

Kaijalan koulumuistoja
s. 5-7

Kansallispukujen tuuletusta
s. 12

Hackmanin purjealuksia
s. 12

Kirjoitusteeman julkistus
s. 4

Muistelua säästölipista
s. 3

Ensimmäinen kotiseutumatka
s. 13

Päätoimittajan kynästä

Johannekselaisen päätoimittaja **Hannu Rastas**

Muistoja murteella

Lehden avustajapalkitseminen on yksi vuoden mukavimmista tehtävistä. Vaihtoehtojen harkinta ja ratkaisun löytäminen, sopivan palkitsemismuodon pohtiminen ja itse luovutustapahtuma – niistä tulee hyvän mielen prosessikaavio, jota termiä nykyisen hallituksen aikaan sopii käyttää. Tänä vuonna kirjalahjan saajaksi kutsuttiin Maija Ilmasti, jonka muistoja otsikon mukaisesti on voitu lukea aidolla johannekselaisella murteella. Puheessa murteen käyttö on helpompaa kuin kirjoitetussa tekstissä ja meillä on siksi erityinen syy arvostaa näitä kielen tallennuksia. Maakylien, rantakyläjen ja saaristokyläjen murreasussa on tietysti pieniä eroja eikä ole olemassa vain yhtä kaikin tavoin oikeaa kieliasua. Sanastossakin on kirjavuutta, koska elinkeinot ja elämänpiiri ovat olleet erilaiset. Siinäkin löytyy oman kotiseutemme ja kieleemme rikkaus.

Kirjoita liikenteestä

Tässä lehdessä nostetaan jälleen yksi kirjoitusteema mielenkiinnon kohteeksi. Pyydämme syksyn aikana tietoa, kuvia, omia kokemuksia tai kuultuja tarinoita liikenteen keskeltä Kannakselta. Muistot voivat olla vanhoja jo ennen sotavuosia koettuja, jatkosodan vuosilta tai viime vuosikymmenten kotiseutumatkojen tapahtumia. Tarkemmat tiedot siis erikseen, mutta ohessa on virityskuva aiheeseen. Rusin linja-autojen liikennöinti Kuolemajärveltä Viipuriin antoi Johanneksen yläkylille aikaisempaa nopeammat keinot pitää yhteyttä oman pitäjän ulkopuolelle. Rantakylissä oli lisäksi rautatie ja meritie käytettävissä, joten liikennettä riitti moneen lähtöön.

Lisää lehtitilauksia

Puheenjohtajan viesti Johannesjuhlien tervehdyspuheessa oli selkeä. Johannekselaisen tilauskannan pitäisi pysyä likimain nykytasolla, jotta pidetään lehti jatkossakin edullisena ja toimivana tiedonvälittäjänä. Aina parempi, jos tilaajakoteja olisi nykyistä enemmänkin. Tiedämme, että väijäämättä joka vuosi lukuisia tilaajia siirtyy ajasta ikuisuuteen ja tilauskannan kehityssuunta on siksi laskeva. Haaste juhlaväelle – jokaiselle meistä – oli löytää syksyn aikana yksi uusi lehtiosoitte perheen, suvun, tuttavien tai naapurien joukosta. Jos luet nyt jonkun toisen tilaamaa lehteä, uusi mahdollinen tilaaja löytyy peiliin katsomalla. Otetaan siis haaste tosissaan ja vahvistetaan lehden tilaajapohjaa. Se kannattaa tehdä jo heti syksyn alussa, sillä tämän vuoden loppunumeroista ei mitään maksujakaan peritä.

Johannekselainen

— JOHANNEXSELÄISEN PERINTEEN VAALIJA ♦ 66. VUOSIKERTA —

Aineiston toimittaminen

Aineiston toimittamiseen on käytettävissä useita eri vaihtoehtoja. Mieluiten otamme vastaan valmiiksi sähköiseen muotoon tehtyä aineistoa eli sähköpostilla tai levykkeillä toimitettua, mutta kaikki perinteiset menettelytavat ovat edelleen myös käytössä.

Sähköpostilla aineiston voi toimittaa osoitteeseen **hannu.rastas@dlc.fi** tai **marjatta.haltia@kolumbus.fi**. Levykkeet ja paperilla olevan aineiston voit lähettää osoitteella: tai voit toimittaa sen seuran toimistoon Piikkiöön: Johannekselainen, Myllytie 1, 21500 Piikkiö.

Pyydämme toimittamaan aineiston seuraavasti:

Seuraava numero ilmestyy lokakuun alussa. Aineiston toimittaminen viimeistään 19.9.2015 mennessä (painopv 1.10.).

Lehti lähtee jakeluun suoraan kirjapainosta. Osa tilaajista saa sen jo painopäivää seuraavana päivänä ja kaikki kotimaan tilaajat viimeistään kolmantena arkipäivänä painopäivän jälkeen. Jos aineiston toimittamisesta on kysyttävää tai ilmenee häiriöitä jakeluaikataulussa, ottakaa yhteyttä lehtitoimikunnan jäseniin.

Lehtitoimikunta

Kuolleita

Valto Jaakko Päiviö Hörkkö kuoli 30.7.2015 Paimiossa. Hän oli syntynyt 16.7.1938 Johanneksen Kaijalassa. Kaivaten sisaret perheineen sekä muut sukulaiset ja ystävät. Siunaus toimitettu.

Jalo Valde Kosonen kuoli 30.7.2015 Paimiossa. Hän oli syntynyt 6.6.1926 Johanneksen Kaijalassa. Kaipauksella muistavat siskot sekä muut sukulaiset. Siunattu 7.8. Paimion kirkossa.

Jaakko Johannes Levonen kuoli 7.7.2015 Porissa. Hän oli syntynyt 3.10.1930 Uuraassa (Johannes). Kaivaten muistavat Pertti, Ari-Pekka, Harri, Jyrki ja Jari perheineen, lastenlapset perheineen sekä muut sukulaiset ja ystävät. Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.

Onni Lohjansalo (e. Hiiri) kuoli 4.3.2015 Isojoella. Hän oli syntynyt 21.2.1921 Johanneksen Kaijalassa. Kaivaten muistavat puoliso, poika, tytärvainajan perhe, sisar, veli perheineen sekä serkut ja ystävät.

Vilho Loikas kuoli 18.6.2015 Raumalla. Hän oli syntynyt 25.7.1924 Johanneksessa. Kaipauksella muistavat puoliso, lapset perheineen sekä muut sukulaiset ja ystävät. Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.

Elsa Niemi o.s. Hiiri kuoli 3.8.2015 Lavian Iltatuuli-Hoitokodissa. Hän oli syntynyt 28.1.1919 Johanneksen Kaijalassa. Kaivaten Lauri-veli perheineen, velivainajan perhe sekä serkut ja ystävät. Siunataan hiljaisuudessa.

Elina Birgitta Ranula o.s. Hankala kuoli 17.7.2015 Porissa. Hän oli syntynyt 10.2.1926 Johanneksen Revonsaassa. Kaivaten muistavat Arja, Aira, Harri ja Anneli perheineen, Ulla ja Reijo sekä sukulaiset ja ystävät. Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.

Sukumme vanhin, **Salme Marjatta Sojonen o.s. Hiiri**, kuoli Jyväskylässä 29.6.2015. Hän oli syntynyt Kaijalassa 23.11.1915. Kaivaten muistaa Jukka perheineen, poikavainaan tytär, tyttärvainaan poika, kolme sisarta ja veli, muut sukulaiset ja ystävät. Siunattu läheisten läsnä ollessa.

Merkkipäiviä

90 vuotta

Paimion Sotaveteraanien hallitus kävi onnittelemassa 21.7.2015 90 vuotta täyttävää sotaveteraania **Paavo Tanjulaa**. Hallituksessa on runsaasti johannekselaisia tai Johannes-taustaisia jäseniä.

Eturivissä päiväsankarin kanssa sotaveteraanit vasemmalta Pauli Reponen Revonsaaresta, Paavo Tanjula ja Tyyne Järvinen os. Seppä Kaijalasta Takarivissä vas. sotaveteraanien sihteeri Jorma Hanhiala, äiti Toini Hanhiala os. Pentti Vaahtolasta ja puheenjohtaja Kyösti Vuontela, äiti Lempi Vuontela os. Hörkkö Koskijärveltä. (Kuva: Rauno Aaltonen)

80 vuotta

Esko Koso Johanneksen Kukkolasta , s. 26.6.1935. Vanhemmat Meeri Pukki (s. Säkkijärvi) ja Vilho Koso (s. Johannes, Alakirjola). Isovanhemmat Matilda o.s. Väntsi Johanneksen Kaijalasta ja Anton Koso (s. Säkkijärvi).

Timanttihääpäivä (60 v)

Rokkalan poika Kauko Kukkonen vei vaimonsa Tertun timanttihääpäivää juhlistaakseen nuoruusmuistoja mieleen tuoneelle hevosajelulle 30.7.2015. Ajelu tapahtui Yläneen maalaismaisemissa lasten ja lastenlasten perheineen hurratessa ja toivottaessa Äijälle ja Mamille onnea tulevalle matkalle.

Tapahtumakalenteri	
2015	
SYYSKUU	
7. 9.	Porin seudun johannekselaiset kokoontuvat klo 18.00 ravintola Liisanpuiston Krouvari-kabinetissa Porissa, Liisankatu 20. Tervetuloa mukaan.
19.9.	Uuraalaiset ry:n syystapaaminen ja Hapanlohkojuhla klo 13 Karjalatalon Yläsalissa Helsingissä
19.9.	19.9. Perinnekäsityökerhon retki Jyväskylään. Tutustutaan Suomen kansallispuikeskuksen näyttelyyn ”Yhtä juhlaa – suomalainen kansallispuiku 130 vuotta”. Ilmoittautuminen: ks. sivu 14.
25.-27.9.	Johannes-Seuran kuntalaismatka. Matkasta tarkemmin sivulla 14.
LOKAKUU	
5.10.	Porin seudun johannekselaiset kokoontuvat klo 18.00 ravintola Liisanpuiston Krouvari-kabinetissa Porissa, Liisankatu 20.
MARRASKUU	
2.11.	Porin seudun johannekselaiset kokoontuvat klo 18.00 ravintola Liisanpuiston Krouvari-kabinetissa Porissa, Liisankatu 20.

Tilaa Johannekselainen

Lehtemme tilaushinta pysyy ensi vuonnakin ennallaan – **kotimaahan 30 eurolla!**

Tilaa nyt lehti perheenjäsenelle, tuttavalle, sukulaiselle, naapurille. **Loppuvuoden numeroista ei maksua.** Löydät yhteystiedot takasivulta.

Koulupiirien ja suku-seurojen yhteystiedot

Pyysimme kesän alussa koulupiireiltä, kyliltä ja sukuseuroilta aineistoa yhteyshenkilöistä, yhteystiedoista ja mielellään muutaman lauseen yhteisöjen ajankohtaisesta toiminnasta. Tietoja on saatu, mutta monen yhteisön tiedot puuttuvat vielä. Julkaisemme ne lehdessä ja seuran kotisivulla. Pyrimme helpottamaan uusien osallistujien mukaan tuloa toimintaan. Toimita tiedot seuran toimistoon tai sähköpostina johannes-seura@elisanet.fi tai viestitä **Marjatta Haltiale** puh. 050 387 3064.

Johannes-Seuran toimiston aukioloajat	
Syyskuu	
KE 2.9.	12-17
LA 5.9.	10-15
KE 9.9.	12-17
KE 16.9.	12-17
LA 19.9.	10-15
KE 23.9.	12-17
KE 30.9.	12-17
Lokakuu	
LA 3.10.	10-15
KE 7.10.	12-17
KE 14.10.	12-17
LA 17.10.	10-15
KE 21.10.	12-17
KE 28.10.	12-17

SOTA-AJAN KIRJE

Jatkosodan aikana alkoivat ihmiset pääsemään takaisin kotiseudulleen. Otto Kaukonen oli ensimmäisten joukossa. Vietettyään ensimmäisen yön kotikylässään Päätilässä hän siirtyi Hannukkalaan veljensä Jaakon paikkaan alkaen korjata sodan vaurioita. Antaa Oton kertoa:

”Hannukkala 27.10.41
Hei vanha veikko

Terveisiä täältä oikeasta Suomesta Hannukkalan konnalammmin reunalta minä olen asunut täällä lähes kuukauten minä tulin tänne 29 päivä Syyskuuta minä laitoin kuntoon sinun pienen tupasi ja olen asunut siinä on minulla tässä asunto tovereina neljä tyttöä nimittäin Eila Eetusetan Anna ja setäläisiin Juhanan kaksi tyttöä Päätilässä olin ainoastaan yhten yön siellä ei ole

yösiijaa muualla kuin Sinkkosen Jaakon saunassa kyllä se on mennyt niin tarkoin minulle on jäänyt sauna ja puukuuri pystyyn mutta saunasta on säretty uuni ikkuna ja ovi nämä sinun rakennuksesi ovat kaikki pystyssä paitsi uusi sauna joka on purettu ja viety pois tuvasta ovat kaikki ikkunat rikki ainoastaan keittiön saunan puolimaaisessa ikkunassa on ylimäinen ruutu vahva tästä pienestä tuvasta olivat ja kaikki ikkunat pois mutta rikki se ei ollut kun yksi ruutu ovi oli myöskin poissa mutta minä löysin

kaikki ja laitoin paikalleen joten tässä nyt kyllä asuu latosta ja läävän eteisestä on ryssä polttanut sillat ja väliseinät yhtä läävän seinää on ryssä yrittänyt purkaa mutta se on pian korjattu kyllä se on ollut siivotonta sakkia joka talo on roskaa puolillaan täällä on asuttavassa kunnossa Kesäläisen Konstan Järvisen Jankerin Kottosen Iivarin Kievimaan

Anton Kesäläisen talo talvisodan jäljiltä.

olisin kirjoittanut sinulle jo ennenminä minä en tietänyt että missä päin sinä asuit mutta nyt Augu sanoi että sinä taitat asua Luvialla Korven kylässä minä haluan että jos menee kirje perille meidän Pentti on täällä is joukoissa Olavi on haavoittunut käteen Jonna on vielä terveenä Maija on Mikkelissä Anttoon setän luona ja Lilja on Kouvolassa yhdessä ruokalassa keittäjänä Terveisiä vaan oikein paljon ja näkemään
Otto Kaukonen

rinnsin Anttoon ja Karo sekä Uskin Taavetti me on korjattu viljaa Päätilästä ja niemelästä täällä Hannukkalassa on Perunaa naiset ovat ottaneet sitä ylös tästä sinun maastasi on otettu yli ... sakkia peruna ja kaksi sakkia sipulia minä olisin kirjoittanut sinulle jo ennenmin mutta en tietänyt että missä päin sinä asut mutta nyt Augu sanoi että sinä taitat asua Luvialla Korven kylässä niin koitan että jos menee kirje perille meidän Pentti on täällä is joukoissa Olavi on haavoittunut käteen Jonna on vielä terveenä Maija on Mikkelissä Anttoon setän luona ja Lilja on Kouvolassa yhdessä ruokalassa keittäjänä Terveisiä vaan oikein paljon ja näkemään.”

Otto Kaukonen

Kirjeen jäljennös löytyi Oton pojanpojalta Kaukosen Jounilta.

– Äijäskän Petun Hanski –

Säästöt talteen monin keinoin

Johannes-Seuran hallussa on vanhaa Taavi Laurikaisen aineistoa 30-luvulta. Vastaan tuli noin sadan nimen lista, jossa otsikkona Kodin-säästölippaat. Ensimmäiset nimet ovat oletettavasti vuodelta 1933, viimeisin syyskuulta 1939. Kaikkein vilkkain säästölippaiden luovutuskausi on ollut kesästä -37 kesään -39. Saimme kuvan Kuopiosta Paavo Vesan hallussa olevasta lippaasta, jossa näkyy selvästi Johanneksen Säästöpankin kilpi. Taavi Laurikainen oli tunnetusti säästöpankin aktiivitoiminnassa mukana.

Paavo Vesalla on tallessa vanha säästölipas. Lippaan koko n. 5x10 cm.

Lasten nimilista on kyseessä, mutta perustana ei ole ollut koulusäästäminen, sillä joukossa on kahden tai kolmen vuoden ikäisiäkin koululaisten rinnalla. Kaikesta päätellen vanhemmat ovat saaneet näitä lippaita ja tarkoitus on ollut opettaa lapset säästöjen tielle kodin ja pankin yhteistyöllä. Vanhempien osuuteen viittaa sekin, ettei Paavo Vesallakaan ollut suorita omakohtaisia muistikuvia lippaan käytöstä. Sen sijaan oli tarkkoja muistoja koulusäästötoiminnasta vuodesta -31 alkaen. Jo ensiluokalaisilla oli koulussa yhteinen lipas, jossa oli oma lokero kullakin oppilaalla. Seuraava versio saattoi olla yhteinen lipas, jossa oli irrotettavat pienet peltiset talletuslipaat. Koulun opettaja Nikku hoiti talletuksia ja säästöpankin toiminnasta silloinkin oli kysymys. Sitten kouluihin ilmestyivät pyöreät pahviset lippaat. Niissä ei käytetty avaimia, vaan pahviosa leikattiin auki eli lippaat olivat ilmeisesti kertakäyttöisiä. Ohessa on kuva kyseisestä lipasmallista.

Säästämisen opetus on epäilemättä ollut kaikissa kansakouluissa jollain tavoin esillä ja opettajakuntaa on sovitettu hoitamaan yhteyshenkilön tehtäviä. Se on ollut kansalaiskasvatusta osaltaan ja toisaalta sen ajan pankkikilpailua ruohonjuuritasolla. Osuuskassat ja säästöpankit ovat pienistä puroista alkaneet koota itselleen asiakasperustaa myöhempiä aikoja varten. Koulusäästötoiminnasta ja sen keinoista on lukijoillakin varmasti lisää karttunutta tietoa ja kokemusta.

– Hannu Rastas –

Johanneksen Säästöpankillä oli huone kunnan toimitalossa v. 1927-1939.

Koivistolaiset juhlivat saaristossa

Jukka Hänninen tunnelmoi saaristoristeilyllä.

Jaalamiesten rivistö kajautteli komeasti harmonikalla ja pyykkilaudalla vahvistettuna. Kansallispukuinen Eero Ahtikari toimi myös pääjuhlan toisena juontajana.

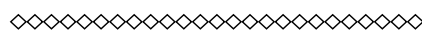
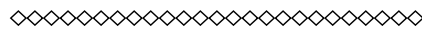
Maritta Lehti saatteli juhlaväen runojen tielle muistojen pariin.

Kaksipäiväiset Koivistojuhlat pidettiin ensimmäistä kertaa Paraisilla, jonne sijoittui ja kasvoi sotien jälkeen aktiivinen koivistolaisyyhteisö. Sään haltijat olivat suosiolliset, sillä Johannesjuhlien lailla heinäkuun viimeinen lauantai oli otollinen juhlavalle kokoontumiselle.

Lauantain ohjelma sisälsikin pihapelejä, paikallisia bussikierroksia sekä monituntisen saaristoristeilyn. Tapahtumia oli toki koulukeskuksen tiloissakin: lapsilla leipomista, huovutuspajaa ja paperintekoa, varttuneemmilla sukututkimusklubbia ja perinnetoiminnan pajaa. Yöllä alkanut reilu sadekaan ei haitannut sunnuntain sisäjuhlintaa, jossa pääjuhlan lisäksi jatkuivat lasten harrastuspajat sekä taidenäyttely, käsityönäyttely ja kyläkohtaiset myyntipisteet – ja vilkas porina. Juhlasaliin oli kannettu 400 tuolia, niistä oli käytössä ainakin yhdeksän kymmenestä. Ensi vuonna koivistolaisten juhlatmatka suuntautuu Porvooseen.

– Hannu Rastas –

Kuvat Jorma Kallonen

Turun ympäristön koivistolaiset olivat koonneet juhlapaikalle näyttävän värikään käsityönäyttelyn. Ohessa lapaset ja sukat sulassa sovussa.

Liikenteessä Karjalassa

– Uusi teemakirjoituskilpa syksyn ajaksi –

Karjalankannaksella väki oli vilkkaasti liikkeellä. Lähdettiin eri syistä Viipuriin ja sieltä takaisin kotikyliin, käytiin naapuripitäjissä ja Imatrankoskea katsomassa, jotkut suuntasivat kauemmaskin matkansa.

Liikennevälineitä oli valittavaksi asti: Rusin ja Koiviston Auton linjurit, saaristoalukset, rantaradan ja Uuraan radan junavuorot. Viipurissa tulivat vastaan raitiovaunut, jotka kunnostettiin käyttöön myös jatkosodan keskellä. Pirssit olivat aikanaan hevosvetoista liikenne-

nettä, mutta jo varhain autokalustokin alkoi liikkua Karjalan teillä. Ja kenellä olikaan kuorma-autoja tavarankuljetukseen tai mihin kaikkeen VPK:n paloautoa käytettiin. Millaisia muita liikennevälineitä sen ajan väylillä lie-neekään tullut vastaan.

Näistä asioista lukijoilla saattaa olla omakohtaisia kokemuksia tai perheen ja suvun tarinoita kerrottavaksi. Karjalan liikennettä ovat myös 80-luvun lopulla alkaneen kotikylämatkailun kokemukset ja niiden yhteydessä on käytetty paikallisiakin julkisia kulkuneuvoja.

Tästä suuresta Karjalan liikenteen teemasta lehti julistaa uuden teemakirjoituskilvan. Viime syksynä saimme mukavan määrän koulumuistoja, joita julkaistaan koko tämän vuoden ajan. Aivan samoin liikennekokemukset ja tarinat ja kuvat tulevat ensi vuoden lehtiaineistoksi. Tällä kertaa rajaamme evakkomatkat ja –kuljetukset pois aihepiiristä, sillä niistä on erikseen kirjoitettu paljon lehdessä vuosikymmenten aikana. Sotavuosien liikenne takaisinpaluun vuodelta tietenkin kuuluu kirjoitusteeman piiriin.

Muistojen muoto on vapaa: juttuina, runoina, kuvina, kuvien kera tai ilman, murteella tai murtamatta. Muistoista voi kirjoittaa yhteisjuttujakin. Teemasta voi kirjoittaa nimimerkillä tai suoraan omalla nimellä. Nimimerkeistä pyydämme lähettämään erikseen kirjoittajatiedot suljetussa kuoressa.

Kirjoitukset ja muut aineistot pyydetään toimittamaan seuran toimistoon tai lehden sähköpostiosoitteeseen viimeistään 19.12.2015.

– Lehtitoimikunta –

A B C

----- KOULUMUISTOJA -----

D E F

Koulumuistoja ja vähän muutakin vuosilta 1938-44-46

Kotini oli Kaijalan Metsäkylässä ja sisaruksia minulla oli useita, kuten yleensäkin perheissä oli. Kerron nyt omakoh-taisia muistoja.

Kouluni aloitin 7-vuotiaana Kaijalan Uudessa koulussa syksyllä -38. Matkaa tuli yli 2 km. Ensin kotoa Pitkille kujasille ja Hörkön siltaa yli Rokkalan joen. Opettajana meillä oli **Maija Tuomela**. Luokallani oli 15 oppilasta, ei ollut kovin suuri ”lapsilauma”. Ja Aapisesta se oppiminen alkoi.

Kouluun otettiin eväät mukaan ja opettaja vaati, että piti olla myös joku vihannes tai hedelmä, omena tai talvella porkkanaa tai lanttua. Koulupäivä alkoi yhdeksältä ja loppui yhdeltä, joskus päästiin jo kahdeltatoista kotiin. Koulua käytiin myös Iauantait.

Syksystä en muista ilmoista mitään erikoista, lomaa ainakin oli perunan-noston aikoihin.

Joulukuun on jäänyt mieleen, kun lunta oli paljon ennen joulua. Joulupukin piti tuoda huopikkaat lahjaksi, mutta kun oli tarvetta, sainkin ne jo ennen joulua. Koulussa harjoiteltiin ohjelmaa kuusijuhlaa varten. Erityisesti muistoissa ovat tonttuleikit. Leikimme alaja yläluokat yhdessä voimistelusalissa, jossa kaikki mahtuivat ”tonttuilemaan”. Punaiset tonttulakit meillä ainakin oli ja huopikkaita jalassa. Joulujuhla oli mukava.

Sitten keväthuhla on jäänyt mieleen keijukaisena. Meitä oli 6 pientä tyttöä valkoiset keijuhameet päällä leikkimässä. Ensimmäinen kouluvuosi päättyi toukokuun viimeisenä päivänä ja alkoi kesäloma.

Syksyllä -39 aloitin toisen luokan samassa koulussa. Ehdin käydä koulua vain 2 viikkoa, kun se loppui lyhyeen. Kaijalaan tuli sotaväkeä ja he ottivat koulun tilat käyttöönsä. Sodan pelko tuli lapsenkin mieleen.

Marraskuun 30. päivänä alkoi sota ja tuli käsky lähteä kodista sotaa pakoon. Itsenäisyyspäivänä 6.12.1939 lähdettiin. Menimme kylälle Perkiön talolle odotamaan linja-autoa ja sillä pääsimme Viipuriin.

Mieltä jäi harmittamaan kun koulu loppui niin äkkiä. Uusi penaalini jäi sinne koululle. Se oli puinen ja siinä oli lukko ja kuvia päällä. Penaali oli muistaakseni ostettu Kaijalan Osuuskaupasta ja oli toiveiden täyttymys. Lohduttajia löytyi; sieltä sen sitten saat, kun tullaan pian takaisin. Viipurista lähdettiin junalla eteenpäin ja saimme matkustaa sisällä junavaunussa, ettei tarvinnut talviaikaan olla missään härkävaunussa.

Juna pysähtyi lopulta Kosken asemalla, ja sieltä meidät vietiin Kiskon Kurkelan koululle, josta tuli majapaikkamme. Luokkiin oli tehty nukkumapaikat. Koulupetusta ei silloin ollut, molemmat koulut, sekä ala- että yläkoulu, oli varattu evakoille. Siellä vietin ensimmäisen joulun pois kotoa eikä se pienestä tytöstä joululta tuntunut, kun koti oli jäänyt Kaijalan Metsäkylään.

Kiskossa asuimme sen talven toukokuun alkuun, jolloin läksimme Karjalohjalle. Loppuaika Kiskossa oli ikävää, meillä ei enää ollut isää. Karjalohjalla meidät vietiin Metsolan taloon, joka sijaitsi Mustlahden kylässä Enäjärven rannalla ja siitä tuli kotimme aina Karjalaan lähtöön asti, toukokuuhun -42. Siellä oli hyvä asua.

Oli rauhan kesä -40 ja syksyllä aloitin koulun 3. luokalta, toinen luokka oli supistunut kahteen Kaijassa käytyyn viikkoon. Mustlahden kylässä oli pieni Makkarjoen koulu, jossa samassa luokassa olivat kaikki oppilaat 3. - 6. luokkaan yhdessä. Opettaja oli **Helmi Ranne**. Paikkakunnan lapsia ja evakolapsia oli suunnilleen puoliksi. Koulumatkasta tuli pitkä: 4-5 km. Talvella pääsi hiihtäen, muuten piti kävellä ja jollakin ehkä oli polkupyörä käytössä. Koulua käytiin kuusi päivää viikossa ja kouluaineita oli ainakin uskonto, laskento, maantieto, kirjoitus, piirtäminen, käsityöt, laulu ja voimistelu. Koulussa saatiin lämmintä ruokaa. Opettajalla oli palvelija, joka keitti ruuan, milloin perunakeittoa tai jotakin puuroa. Opettaja Ranne oli hyvin energinen, toimielias ja kiireinenkin vaikka ikää oli jo kertynyt. Sunnuntaisin hän kävi soittamassa urkuja Karjalohjan kirkossa, kun miesurkuri oli joutunut lähtemään sotaan. Kevästä muistan, että harjoiteltiin lauluja varmaankin keväthuhliin. Meillä tytöillä oli omat laulut ja minulla ”Mä olen sinivuokkonen, tuon kevään ensi terveisen”. Kesällä -41 kolmannen ja neljännen luokan välillä opettaja pisti meidät keräämään luonnosta teaineksia kuten vadelman lehtiä ym. yrttejä. Kaksi kesää Metsolan talossa Enäjärven rannalla olivat mukavia, saimme uida ja kalastella.

Juhannuksen aikoihin alkoi sota uudelleen. Kaikkea kerättiin talteen. Kun pelloista oli viljat korjattu, niin lapset kokosivat vielä peltoon pudonneet tähkät ja ne lähetettiin johonkin myllyyn. Syksyllä piti poimia puolukoita ja viedä kouluun.

Kevätjuhlan keijukaiset.

Opettaja ei ollut ankara mutta sai kaikki koulun ja muutkin asiat hyvin hoitumaan. Helmi Ranteen hauta on Karjalohjan kirkkomaalla, ja meillä vanhoilla oppilailla on tapaamisia siellä, kun käymme muistelemassa opettajaamme.

Karjalaan läksimme takaisin huhtikuun lopussa -42 ja koulua jäi toukokuun käymättä, mutta Helmi Ranne lähetti todistuksen Kaijalaan koulun loputua. Osa karjalaisia oli mennyt takaisin kotikonnuille jo syksyllä ja sota jatkui, mutta suurin muutto takaisin Karjalaan tapahtui silloin keväällä.

Kaijassa kylällä kaikki talot olivat tuhoutuneet koulua myöten, mutta Metsäkylässä oli parikymmentä taloa säilynyt melko hyvin. Näin minäkin pääsin takaisin kotiini, ja talo oli jo ehditty siivota, kun menimme sinne. Vaikka oli sotakesä, se oli kuitenkin parasta, kun sain asua omassa kodissa. Kävin paimenessakin, uimaan ei voinut mennä Rokkalanjokeen, koska oli sota-aika ja vesi oli liikaista.

Opettaja Maire Kettunen v. 1944.

Kesä meni ja tuli syksy -42. Koulurakennukset olivat tuhoutuneet maan tasalle ja lapsille piti löytää koulut. Metsäkylässä **Otto Hörkö**llä oli iso tupa ja sinne tuli yläkoulu, alakoulu löytyi **Uuno Hörkön** talosta. Mutta koululaisia oli paljon, koska koko Kaijalan kylän lapsien piti mahtua kouluun. Laitettiin kahteen vuoroon, tuli aamuvuoro klo 8-13 ja iltavuoro klo 13-18. Vuorot vaihtuivat viikoittain. Tutut opettajat olivat myös palanneet, **Antti Tuomela** ja **Maire Kettunen**. Näin kouluasiat oli ratkaistu. Syksyllä -42 aloitin ”Ottolaisilla” 5. luokan. Koulun keittäjänä oli **Anna Hörkö**, ja pihapiirissä saunan muuripadassa hän teki ruuat, lihasoppaa ja puuroja ainakin. Puolukoita piti poimia syksyllä ja viedä kouluun. Anna lämmitti myös koulutuvan uunin, koska talvella oli kylmä ja uunissa hän voi samalla kypsittää lihoja. Uunia lämmitettiin pitkällä haloilla joita oli raskas kantaa.

Kouluaineet olivat muuten samoja kuin ennenkin mutta voimistelemaan ei mahtunut. Sen tilalla oli maanpuolustusta ja suunnistusta kumpanakin kahtena vuotena, kun siellä koulua käytiin. Nyt oma koulumatkani oli lyhyt, noin 200 metriä, mutta yläkylän lapsilla oli pitkä matka, monta kilometriä.

Kesäaikaan pelattiin välitunnilla pesäpalloa, koulun piha ei oikein riittänyt

mutta jatkeena oli vasikoitten laitumena ollut haka, jossa oli tilaa. Talvella oli paljon lunta ja Vihtakankaan mäki oli ensimmäisenä Kakisaareen mennessä, siellä laskettiin mäkeä.

Keväällä -43 koulussa järjestettiin ainakin äitienpäiväjuhla. Koulunkäynti sujui ne kaksi vuotta samanlaisena eikä mieleeni ole jäänyt muuta erikoista kuin että sodan pommituksien äänet ja jyrrinät kuuluivat jatkuvasti, mutta koulussa ei ollut häiriöitä enempää.

Muistan että keväällä -44 koulussa esitettiin näytelmä, jossa oli mukana paljon oppilaita, jatkokoululaisiakin oli esiintymässä. Opettaja **Maire Kettunen** ohjasi näytelmän. Toukokuun viimeisenä päivänä taas koulu loppui ja kesäloma alkoi, mutta sitä ei ehtinyt kulua kuin kaksi viikkoa, kun kesäkuun 15. päivänä oli äkkiä lähdettävä ja jätettävä koti uudesta.

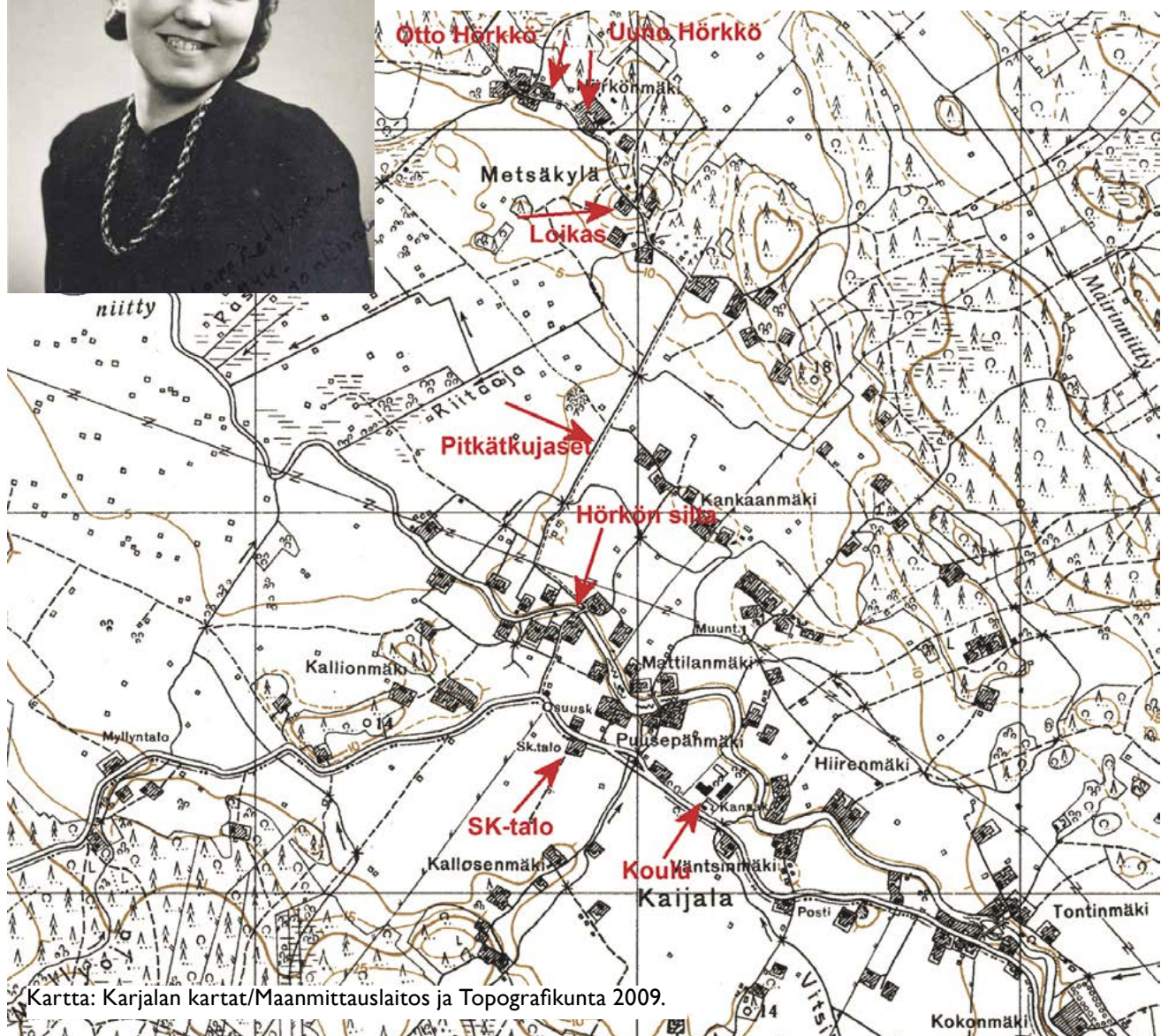
Evakkotaival oli pitkä ja raskas sekä äidille että meille lapsille, käveltävääkin kertyi noin 200 km Selänpään asemalle. Monien vaiheiden kautta tulimme marraskuun lopulla Eurajoelle, ja siellä päästiin asumaan valkoiseen **Einari Jaakkolan** taloon. On jäänyt hyvin mieleen, koska Jaakkolasta tuli myöhemmin kansanedustaja ja maatalousministeri. Eurajoella kävin jatkokoulun, ehkä ensimmäisenä vuotena vain kevätajan. Ne käytiin iltakouluna Liinamaan koulussa ja opettajana oli **Eeva Hämäläinen**, myös Karjalasta lähtemään joutunut opettaja.

Jatkokoulussa oli ainakin kansalaisoppia ja kotitaloutta. Ruokien lisäksi opetettiin leipomista. Eräällä tunnilla tehtiin pullaa ja pitko piti letittää. Opettaja katsoi letitettyä pitkoani ja sanoi: ”Tämähän on kuin minun käsissäni tehty.” Se oli sellainen kiitos 14-vuotiaalle tytölle, että muistan koko ikäni. Viimeisen vuoden keväällä kotitalouden tytöt saivat tehtäväkseen järjestää päivälliset koulun johtokunnalle ja kunnan päättäjille. Kaikki meni hyvin, ja se oli minun koulunkäynnilläni hyvä päätös, vaikka Kaijala ja koti siellä säilyykin muistoissa lopun elämän.

– Liisa Keppola (o.s. Loikas) –

Kaijalan uusi kansakoulu valmistui v. 1931.

Kartta: Karjalan kartat/Maanmittauslaitos ja Topografikunta 2009.

Kaijalan kansakoulu – kylän sivistyksen kehto

Kaijalassa toimi ns. kyläkoulu, jonka asiakirjojen mukaan kerrotaan toimineen helmikuussa 1882 – luultavimmin koulu oli alkanut jo syksyllä 1881. Koulu toimi aluksi vuokrahuoneissa.

Opettaja Maija Tuomelan luokka v. 1937.

Lehdet kertovat alku-ajoista

Ilmarinen-lehdessä oli luettavissa 30.10.1883 Johanneksesta seuraava teksti:

”Iloista on nähdä, että meidänkin pienestä pitäjässä on päästy niin pitkälle, että on kaksi warsinaista ylhäisempää kansakoulua. Kaijalan kansakoulu on toiminut t. k. 15 päivästä. Kaijalan kylän opettajaksi walittiin wiime kesänä kansakoulunopettaja Wirolahden Pitkäpaadesta Juhana Ahokas, joka wasta kewätlukukauden alusta tulee toimittamaan mainittua wirkaa. Nykyään pitää koulua wäliaikainen opettaja. Molemmat koulut nauttiwat vuosittain 600 markan arwoisen waltio-avun.”

Kaijalan koulu sai omat tilat Kallionmäeltä vuonna 1884. Koulu sijaitsi kylätien varressa, lähellä Rokkalanjokea.

Ilmarinen-lehti julkaisi 2.2.1884 numerossaan 14 seuraavan kirjoituksen:

”P. Johanneksesta tammikuussa. Eteenpäin meilläkin riennetään, koska parhaallaan rakennetaan toista kansakoulua niinsanottuun Kaijalan kylään. On siellä ennenkin ollut kansakoulu, vaan se oli hyyrihuoneissa. Kaijalan koulu on sen wuoksi merkillinen, että se on ainoastaan yhden kylän perustama eikä ole saanut muualta apua, paitsi waltiolta opettajan palkkaa 600 markkaa wuodesta. Hirret alkawat olla wedetty ja luultawasti piakkoin walmistuu sanottu koulukin. Oppilaita on nyt koulussa 54 molempia sukupuolia. Olkoon onnea ja menestystä sanotulle koululle sekä wasta tulleele uudelle opettajalle!”

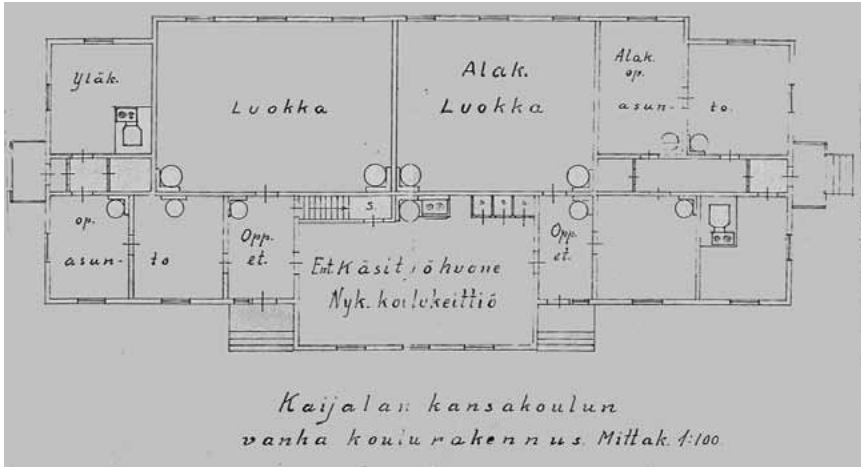
Johanneksen kuntakokous päätti 10.2.1884 jakaa Vaahtolan koulukassan säästöt Kaijalan kansakoulun kanssa.

Ilmarinen-lehti jatkoi kirjoituksilla Johanneksesta 8.3.1884:

”Onpa meillä täällä Kaijalassakin, kuten tiedät, omituinen kansakoulu. Siinä on 50 oppilasta. Alkuansa tammik. 14 p. tosin oli 54, mutta 4:lle täytyi antaa wuorokauden kuluttua ”passi” Waahtolaan, - niin oli sieltä määrätty. Muita kansakouluun kuuluwia oppiaineita täytetään koulussamme, paitsi ei tilan ahtauden wuoksi woimistelua ja käsitöitä. Näitäkin aineita tulemme wälttämättä seuraamaan, jahka uusi salimme walmistuu – ja Juhannukseen on se jo johtokunnan päätöksen mukaan walmis. Koko laitos on olewa 12 syltä pitkä, toisesta päästä (luokan puolelta) 5 syltä, toisesta 3 syltä leweä.”

Alakoululaisia suojeluskuntatalon edessä.

Kaijalan vanha kansakoulu valmistui v. 1907.

Aloitteellinen Ahokas

Uusi opettaja **Juho Ahokas** oli syntynyt Sortavalassa. Hänen aloitteestaan Kaijalassa perustettiin nuorisoseura, joka oli kunnassa ensimmäinen. Ahokas toimi itse ensimmäisenä esimiehenä. Vuonna 1892 hän muutti opettamaan Kuolemajärvelle Seivästöön. Ahokkaan seuraaja opettajan työssä – **Emil Mannstén** - jatkoi myös nuorisoseuran esimiehenä. Mannstén oli syntynyt Valkeasaarissa, joten hänellä oli Venäjän passi. Mannstén siirtyi Johanneksesta ensin Pietariin, palasi takaisin perheen perustettuaan, mutta muutti sittemmin Viipuriin. Juho Ahokaskin palasi perheensä kanssa vielä vuodeksi Kaijalaan 1899-1900, mutta jatkoi sitten matkaansa Virolahdelle.

Kaijalan kirjasto

Koululle perustettiin oma kirjasto vuonna 1887. Noihin aikoihin koulussa oli nelisenkymmentä oppilasta. Kirjasto laajeni hiljalleen, vuosisadan vaihteessa siellä oli 100 kirjaa.

Kun Johanneksen kunta vuonna 1928 liitti Kaijalan kansakoulun kirjaston kunnan kirjastolaitokseen, alettiin kirjastoa tällöin kutsua Kaijalan piirikirjastoksi. Kirjastoa hoiti opettaja **Vartiainen**, avustajinaan **Toivo Hänninen**, **Henry Kontto** ja **August Paakkanen**.

Palavasieluinen Karttunen

Vuonna 1894 koulun opettajaksi saapui Lemiltä **Aleksanteri Karttunen**, joka jatkoi matkaansa Viipuriin jo neljän vuoden päästä. Lyhyessäkin ajassa hän jätti jälkensä Kaijalaan, erityisesti sen nuorisoseuratoimintaan. Nuorisoseurainnostus oli Kaijalassa ehtinyt jo hiipua, mutta Karttusen tultua syntyi uusi innostus ja mielenkiinto. Joroisissa syntynyt ja Pietarissakin ennen Johanneksen vuosia asunut Karttunen oli innokas nuorisoseuraliikkeen kannattaja.

Kyseenalaista julkisuutta

Myöhään syksyllä 1901 Kaijalan kansakoulun nimi esiintyi monissa sanomalehdissä, sillä uuden opettajan hakuprosessissa oli paljastunut melkoinen väärinkäytös: yksi opettaja oli paikkaa hakiessaan väärentänyt todistuksensa Sortavalan seminaarista.

Asian tultua esille lehdistö uutisoi tapahtuneesta näkyvästi, kuten mm. Jyränkö-lehti 1.10.1901: ”Wäärennetyllä todistuksella wiran haussa!” Viran sai Ylikannuksessa syntynyt, Sortavalasta tullut **Antti V. Arvo**, joka opetti Kaijalassa kuolemaansa asti (v.1912).

Valonahjo syntyy

Kaijalan kansakoulun johtokunta osti tulevalle uudelle kansakoululle 12.6.1906 päivätyllä kauppakirjalla tontin (RN:o 1:10) **Ivan ja Olga Ivanofilta**. Tontin pinta-ala oli 0,37 ha, ja siitä maksettiin 652 mk 60 p. Tontti nimettiin Valonahjoksi. Tontille rakennettiin koulurakennus, joka oli 25 metriä pitkä ja suuremmalta leveydeltään 11 metriä. Koulu käsitti kaksi luokkahuonetta ja käsityöluokan, ja rakennuksen molemmissa päissä olivat opettajien asunnot. Aivan riidatta ei rakennustyö sujunut, sillä ”**Kristian Hiiri** esitti valituksen Kaijalan koulu-piirin tekemästä päätöksestä koskien hirsien vetoa” (Karjala 19.1.1907). Uuden koulun valmistuttua Kallionmäellä sijainnut entinen koulurakennus sai käyttäjäkseen Kaijalan Nuorisoseuran. Uuden koulun myötä koulussa opetti kaksi opettajaa. Kun Johanneksen kunta alkoi lunastaa kunnan kansakouluja omistukseensa vuoden 1908 lopulla, se maksoi Kaijalan kansakoulusta 22 700 mk.

Räsänen ja Tuomela – pitkäaikaisimmat opettajat

1910-luvulla koululla aloittivat opettajina Kotkasta kotoisin oleva **Lyyli Lahja Räsänen** sekä syntyperältään koivistolainen, Viipurista Johannekseen muuttanut **Antti Konstanpoika Tuomela**. Molempien opettajien merkitys koululle ja koko Kaijalalle oli huomattava. Molemmat pysyivät viroissaan talvisotaan asti, ja Tuomela opetti lisäksi myös vuosina 1942-1944. Lahja Räsänen toimi yhtenä nuorisoseuran näytelmäkerhon vetäjistä ja kuoron johtajana. Johtajaopettaja Antti Tuomela oli monessa mukana. Hän toimi suojeluskunnan paikallispäällikkönä kymmenkunta vuotta, ja suojeluskunnan ase- ja varusvarasto oli koululla suojeluskuntaväpeli Tuomelan hoidossa. Hän oli mukana niin vapaaehtoisen palokunnan kuin maatalouskerhonkin toiminnassa sekä toimi Kaijalan nuorisoseuran laulukuoron johtajana. Johanneksen kunnan valtuuston puheenjohtana Tuomela oli vuosina 1924-1928.

Alakoulu aloittaa

Vuosina 1923 ja 1929 perustettiin alakansakoulunopettajan virat. Näihin virkoihin valittiin **Aino Maria Vartiainen** ensimmäiseksi alakoulun opettajaksi ja **Maija (Heidi Maria) Montonen** kuusi vuotta myöhemmin. Koulusta tuli tällöin neliopettajainen. Vartiainen toimi Kaijalassa opettajana koulun koko loppuhistorian ajan ja Montonenkin talvisotaan saakka. Montonen avioitui vuonna 1932 Antti Tuomelan kanssa. Kun koulun tilat omat muodostuivat liian ahtaiksi, opiskeltiin suojeluskunnan talolla. Se valmistui vuonna 1928, ja sen suojissa pidettiin alakoulun kahden ensimmäisen osaston (luokan) tunnit.

1930-lukua Kaijalassa

Koulu oli saanut lisää tonttimaata kunnalliskodin maista 1930-luvun alussa. Vuonna 1931 koululle rakennettiin uusi lisärakennus, talousrakennus sekä sauna. Työt teetettiin kunnan varatöinä työttömillä. Lisätilojen saannin jälkeen koulussa oli korkea juhlasali, kaksi luokkahuonetta ja opettajien asunto. Kaikki oppilaat mahtuivat opiskelemaan koulun omista tiloissa, joten suojeluskunnan talon käytöstä luovuttiin. Aino Vartiainen ja Maija Tuomela opettivat luokkia 1-2, Lahja Räsänen luokkia 3-4 ja Antti Tuomela luokkia 5-6.

Kaijalan maatalousnäyttely 1.- 2.9.1934 viivästytti hetken kouluarjen alkua. Kahden päivän aikana näyttelyyn tustui noin 5 500 näyttelyvierasta.

Kautta vuosien koulu palveli myös monen tapahtuman näyttämönä. **Toivo Hänninen** kirjoittaa Kaijala-kirjassa: “Kylän keskellä oli neljaluokkainen kansakoulu, joka käsitti kaksi hirsistä rakennusta. Koulu oli aina vapaana kaikkien seurojen ja yhdistysten kous- ja harjoituspaikkana, myöskin uskonnollisia tilaisuuksia pidettiin usein koulun suuressa juhlasalissa ja suuri oli myöskin kuulijakunta, sillä sinne kokoonnuttiin aina kaikki, koko kylän asukkaat.”

Sotilaat saapuvat - sota lähestyy

Kaijalan lasten koulunkäynti lopui jo ennen talvisodan syttymistä lokakuussa 1939, sillä koulun tilat otettiin kokonaan sotilaskäyttöön. Kenttätukikistöpatteriston (IIKTR4) esikunta majoittui koululla. Talvisodan aikana koululla toimi myös lottien pitämä kanttiini, joka oli avoinna aamusta myöhään iltaan. Lottatyön johdosta vastasi tuolloin Kaijalan opettaja Aino Vartiainen sekä Johanneksen kunnan-

kätilö **Aino Sojakka**. Aino Vartiainen oli Johanneksen Lotta Svärd -paikallisosaston muonitusosaston päällikkönä koko osaston olemassaolon ajan.

Koulunkäyntiä vuoroissa Metsäkylässä 1942-1944

Evakosta Kaijalaan paluun jälkeen piti koululle löytää uusi paikka, sillä kaikki entiset koulurakennukset saunaa lukuun ottamatta olivat tuhoutuneet talvisodassa. Koulunkäynti jatkui Metsäkylän Hörkköjen taloissa, yli neljän kilometrin päässä Yläkylästä. Alakoulua pidettiin Aino Vartiaisen johdolla **Uuno** ja **Lahja Hörkön** talossa aamupäivisin. Vartiainen opetti molempia alakoulun luokkia. Iltapäivisin samassa paikassa pidettiin jatkokoulua. **Otto** ja **Emma Hörkön** talossa opiskelivat puolestaan yläkoululaiset aamu- ja iltavuorossa. Aamulla opiskeltiin klo 8-13, iltapäivisin klo 13-18 vuorojen vaihtuessa viikoittain. Opettajina toimivat Antti Tuomela ja Maire Kettunen. Kouluruuan hoiti **Otto Hörkön** tytär **Anna**. Tammikuussa 1943 kunnanvaltuuston kokouksessa käsiteltiin ehdotusta Kaijalan uuden koulurakennuksen rakennuttamiseksi. Suunniteltu pinta-ala oli 1800 m2. Koulu jäi rakentamatta.

Opettajia Kaijalassa

- Juho Ahokas (1884-1892, 1899-1900)
- Adelaide Koch (1892-1893)
- Emil Nestorinpoika Mannstén (1893-1894)
- Aleksanteri Karttunen (1894-1898)
- Anton Rikström (1898-1899)
- Saima Ahokas, käsityönopettaja, Juho Ahokkaan tytär (1899-1900)
- August Rikström (1900-1901)
- Regina Rikström (1900-1901), käsityönopettaja
- Antti V. Arvo, (1901-1902, 1904-1912)
- Elias Poikulainen (1902-1903)
- William Valfrid Wentto (1904)
- Ester Matilda Grönroos (1907-1908)
- Lyyli Lahja Räsänen (kolme vuosikymmentä -1937)
- Matti Suova (1912-1913)
- Antti Tuomela (1913-1939, 1942-1944)
- Aino Maria Vartiainen (1923-1939, 1942-1944)
- Maija (Heidi Maria) Tuomela (o.s. Montonen) (1928-1939)
- Jalmari Kuusa (?-1929)
- Sirkka Kekki (1937-1938)
- Maire Kettunen (1938-1939, 1942-1944)

Opettaja Vartiaisen oppilaat v. 1933.

Lähteet:

Johanneksen pitäjähistoria
Kaijala, kylä Karjalassa Viipurin läänin
Johanneksen pitäjässä
Jäi vain nimi sankarin, Pirkko Kanervo
Historiallinen sanomalehtikirjasto
Wiipurin läänin kalenteri 1893
Johannekselainen-lehdet:
- 6/1950 – *Piirteitä Johanneksen kunnan historiasta, Timo Louhivuori*
- 9/1978 – *Muistelmia Kaijalasta, Toivo Hänninen*
- 4/1956 – *Opettaja Antti Tuomela 70 v.*
- 3/1987 – *Opinttiellä oudoissa oloissa, Tenho Reponen*
- *Koulutiellä, ”Kaijalan lanttupää”*
- 10/2000 - *Mie, alakoululaine, T.T.*
- 2/2003 - *Yläkoulus, T.T.*

Opettaja Tuomelan luokka keväällä 1939, jatkokoululaiset oikealla.

Kaijalan kansakoululaisia vanhan koulun edessä 04.05.1931.

Johannesjuhlat

Hartaushetki Liedon Pyhän Pietarin kirkossa

Kuvat: Liisa Katajainen

Johannesjuhlat alkoivat lipunnostolla Liedon Loukinaisten koululla kauniissa, aurinkoisessa säässä. Lipunnoston jälkeen siirryttiin viettämään kirkkoon hartaustilaisuutta. Liedon vanha kirkko on lähes kokonaan harmaata kiveä. Rakennusaineena on käytetty vain hyvin vähän tiiltä. Kirkko on rakennettu 1500-luvulla. 1970-luvun alussa uusittiin kirkon penkit, saarnatuoli ja alttarikaiteet. Sisustuksen suunnitteli arkkitehti **Pirkko Stenroos** ja tekstiilit **Vuokko Nurmesniemi**. Kellotapuln on vuonna 1766 rakentanut **Mikael Blomgren**. Hartaustilaisuudessa puhui pastori **Veikko Sailola** ja kanttorina toimi **Anna Satomaa**.

Tervehdyssanoissaan pastori Sailola mainitsi tilaisuuden olevan perinteinen ohjelmaltaan. Hartaina kuuntelimme Johanneksen kirkonkellojen kumahtelua. Kellojen soitto vie ajatukset rakkaalle, entiselle kotiseudulle Johannekseen. Mieleen nousevat kuvat sen kylistä, merestä ja saarista. Muistelemme siellä eläneitä ja työnsä

tehneitä menneitä sukupolvia. Virren jälkeen pastori Sailolan puheen aiheena oli Jeremiaan kirjan 31. luku. Jumala valmistaa meitä johonkin. Unelmat eivät saa toteutua liian aikaisin, sillä saattaisimme ylpistyä. Hän kertoi myös isoäitinsä pitäneen talvisodan itsenäisyyspäivän aattoilta erityisen mieleenpainuvana. Rukouksen jälkeen kuultiin kaunis huilusoolo kanttori Satomaan tulkitsemana. Isänmaallisen loppuvirren säkeet sopivat hyvin nykyiseen maailman tilanteeseen: ”Rukoilemme rauhaa myös koko maailmaan, että kaikki kansat pian saavat isänmaan.”

Hartaushetken jälkeen siirryttiin ulos seuraamaan kukkien laskua muistomerkeille. Pastori Sailolan puheen jälkeen **Soile Suomi** ja **Sakari Sailola** laskivat kukat Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkeille. Muistomerkki on vuodelta 1954. **Yrjö Liipolan** veistämälle sankaripatsaalle vuodelta 1948 laskivat kukat **Veikko** ja **Jari Sairanen**. Patsas on pystytetty 77 lietolaisen sankarivainajan muistolle. Tilaisuuden päätti **Seppo Mikkonen** puhaltamalla trumpettilla sävelmän ”Jo Karjalan kunnailla”.

– Liisa Katajainen –

Poimintoja Johannesjuhlien hartauspuheesta

Jos meidän unelmamme eivät ole vielä toteutuneet, niin ehkä se johtuu siitä, että Jumala tekee edelleen työtään meissä, Hän valmistaa meitä johonkin. Me emme ehkä ole kypsiä käsittelemään niitä asioita, joista unelmoimme, ja jos ne toteutuvat liian aikaisin, ne unelmat saattavatkin olla meille turmioksi. Ne saattavat johtaa meidät ylpeyteen. Saattaa nousta mieleemme, että meillä itsellämme on suurin osa siinä, että menestymme. Ilman oikeaa perustusta unelmamme saattavat kostautua ja lopulta vieroittaa meitä Jumalasta.

Mitä unelmia vanhemmillamme ja isovanhemmillamme oli 30-40-luvuilla, ja teillä monilla noita aikoja eläneillä oli, en minä tiedä. Minkä takia teidät repäistiin pois noilta vuosisataisilta asuinsijoilta? Jeremia kertoi: ”Hän johdattaa meidät vesipuroille.” Se viittaa iankaikkisen elämän veteen, jota Jeesus antaa jokaiselle, joka sitä haluaa, omaa astiaa ei tarvita, ei omaa työtä, kaikki on valmista, kaikki on lahjaa.

Meitä kasvatetaan taivasta varten, siellä on evakonkin matkan päämäärä, täällä meillä kellään ei ole pysyväistä asuinsijaa. Jumala on meidän kanssamme, Hän kuulee meitä niin täällä Liedon kirkossa kuin kaikkialla, missä vain olemmekin.

– Veikko Sailola –
pastori

Kansallispukuhanke etenee

Johannes-Seuran syyskokouksen esityslistan 11 kohtaa nuijittiin läpi tunnissa. Puheenjohtajaksi valittiin Hannu Rastas, ja sihteerinä toimi seuran sihteeri Soile Suomi. Eniten aikaa meni kansallispuku-uudistuksen käsittelyssä, muut esityslistan kohdat käsiteltiin ripeään tahtiin.

Avattuaan kokouksen seuran puheenjohtaja **Janne Aso** kertoi Johanneksen kirkon muistomerkillä tapahtuneesta pöytänä toimineen **Nobel-Oleinikoffin** suvun hautakiven katoamisesta. Uutta eivät paikalliset virkamiehet ole vielä saaneet toimitetuksi paikalle. Asiaa hoidetaan Karjalaan suunnattavalla matkalla.

Merkittävänä asiana puheenjohtaja Aso toi kokousväelle johtokunnan esityksen kansallispukuhankkeen jatkamisesta. Tähänastinen valmistelu havainnollistettiin kuvin uudesta, savakkohenkisestä Johanneksen puvusta. Uusi puku tulisi huomattavasti edullisemmaksi kuin nykyinen ja olisi ommeltavissa valmiskankaista. Kahden mallipukukokonaisuuden (toinen seuralle, toinen Suomen kansallispukukeskuksen pukukoelmaan) hinnaksi arvioitiin 20 000 euroa, mikä kustannus jakautunee neljälle vuodelle. Tämä kustannus sisältää kaiken Kansallispukukeskuksen asiantuntijatyön ja suunnittelun, pukujen valmistuksen sekä seuran hankekulut. Puvun valmistaminen omaan käyttöön maksaa aikanaan arviolta 3000 euroa tai itse valmistettuna puolet siitä. Keskustelussa nousivat esille hanketta kannattava ja vastustava kanta, ja avoimella lippuäänestyksellä edellinen voitti äänin 58-8. Näin johtokunta sai mandaatin jatkaa Johanneksen kansallispuvun uudistamista, tarkoituksena aloittaa naisen puvusta.

Toimintasuunnitelma ja talousarvio hyväksyttiin niin, että talousarvioon lisättiin Perinnetyö-kohtaan 5000 euron varaus kansallispukuhanketta varten. Toimikuntien valitseminen jätettiin perinteiseen tapaan uudelle johtokunnalle vuoden 2016 alkuun.

Erovooroisista johtokunnan jäsenistä valittiin uudelleen **Riitta Kukkonen**, **Pirkko Mäki** ja **Pekka Saaristo**. **Pirjo Ruohon** tilalle valittiin **Hannu Salminen**. Varajäsenet **Yrjö Ahjosaari**, **Vesa Mäki**, **Helena Reponen** ja **Hannu Lenkkeri** sekä toiminnantarkastajat **Heimo Kukkonen** ja **Pirkko Kanervo** jatkavat.

– Kaija Sipilä –

Ansiomerkkien ja -mitalien saajat, vasemmalta Pirkko Kanervo, Raimo Salmi, Eira Laiho, Erja Etholén, Kyösti Raininko ja Liisa Katajainen.

Pekka Teräväinen luotsasi juhlan juontajana ohjelmat eteenpäin.

Evakkosiskojen esiintymisasut olivat sekä vanhaa arkea että kansallispukujen kirjoja kuten etusivun kuvasta nähdään.

Päätoimittaja Hannu Rastas luovutti Maija Ilmastille luettavaa.

Juhlapuhujan Keijo Virtasen ja vaimonsa Orvokin takaa löytyi täysi salillinen kuulijoita.

Kia Keskisalo sykähdetti persoonallisella esiintymistyyllillään.
– Sivun kuvat Kanerva Frantti –

Ohjelman nuorta musikaalista esiintymiskaartia, vasemmalta Tuula Sailola, Kia Keskisalo, Anna Alastalo ja Helmi Savolainen.

Hörkön sukuseuran vuosikokous 2015

Hörkön sukuseuran vuosikokouksessa Johannesjuhlien yhteydessä Liedon Loukkaisten koululla käytiin läpi seuran perustamisasiakirjan 17. pykälässä mainitut asiat.

Puheenjohtajana toimi seuran puheenjohtaja ja esimies **Reijo Hörkkö** ja sihteerinä **Kaija Sipilä**. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin **Helena Nieminen** ja **Heikki Kesäläinen**. Kokouksessa käytiin läpi vuoden 2014 toimintakertomus sekä tilit. Tilintarkastuskertomuksen käsittelyn

jälkeen tilit hyväksyttiin ja hallitukselle myönnettiin vastuuvapaus. Vuosien 2015 ja 2016 toimintasuunnitelmasta keskusteltiin ja se hyväksyttiin. Kiitosta hallitus sai toukokuisen Kasvitieteelliseen puutarhaan tutustumisen järjestämisestä. Tämänkaltaisia rentoja tapahtumia sekä kolmatta ruokakurssia toivottiin tulevaan ohjelmaan. Mahdollisen piknikriteilyn aiheeksi ehdotettiin Hörkön eri sukuhaarojen esittelemistä.

Erovoorossa olevat hallituksen jäsenet **Alpo Hörkkö** ja **Seppo Pentti** valittiin uudelleen. **Jouko Hörkön** jäätyä pois hallituksesta hänen tilalleen valittiin **Sari Scimone** ja Jouko Hörkön tähänastisesta aktiivisesta toiminnasta lausuttiin lämpimät kiitokset. Toiminnantarkastajana jatkaa **Hanni Lehti** (varalla **Rauno Hörkkö**).

Seuran jäseniä muistutettiin siitä, että isännänviirejä, standaareja ja surunvalitteluadresseja voi hankkia Reijo Hörkön ja **Pirkko Vihannon** kautta. Tänäkin vuonna seuran kotisivuille otetaan mielellään vastaan tekstejä ja kuvia esim. merkkipäivistä tai muista sukua koskevista asioista.

Teksti ja kuva
– **Kaija Sipilä** –

Hörkön sukuseuran vuosikokous 2015.

Päättilän koulupiiriläisten tapaaminen Johannesjuhlilla

Kuva: Sari Scimone

Vuosien 1989 ja 1990 johtokunnan jäsenistä olivat paikalla Luukkosen **Anja** ja **Kaukosen Eira**. Ilolla todettiin, että nuorempaakin polvea oli ekaluokalla, nimittäin entisen aktiivikävijän, **Sinkkosen Alpon** jälkikasvua.

Kaksi aivan uutta henkilöä oli tullut ottamaan selvää juuristaan lähinnä Uskin suvun tiimoilta, ja paljastuihan sieltä muutakin. Nämä toisilleen ennestään tuntemattomat ihmiset ovat pikkuserkkuja keskenään ja myös sukua allekirjoittaneelle.

Jos joku on kiinnostunut suvustaan, niin tulkaa vain reilusti suku-, kylä- ja koulupiirien tapaamisiin kyselemään. Tietäjät ja vastaajat harvenevat.

Juhlien ehkä harvinaisin ja liikuttavin tapaus oli suurelta yleisöltä piilossa; edes kaikki koulupiiriläiset eivät sitä huomanneet. Kun mukana oli uusia osanottajia, niin me jokainen esitimme itsemme ja kerroimme sukutustamme. Se johti herkkään hetkeen ja kyyneliin. Yli 70 vuotta toisiaan tuntemattomat veli- ja siskopuoli tapasivat toisensa ensi kerran.

Vaikka kertomus alkoi suruviestillä, niin tälläkin kertomuksella oli onnellinen loppu.

Tapaamisiin
– **Äijäskän Petun Hanski** –

Viime vuonna Johannesjuhlaa vietettiin Piikkiössä. Sen jälkeen joukko entisiä oppilaita, mm. kaksi entistä puheenjohtajaa, **Kottosen Oiva** ja **Karhun Veijo**,

on siirtynyt jatkoluokille iäisyyteen. Hiljainen hetki unohtui. Vietetään se syystapaamisessa. Satumaa laulettiin, sitä ei sovi unohtaa.

Hankalan ja Pukin koulupiiri

Hankalan ja Pukin koulupiirien kokouksessa oli runsaasti osallistujia. Mitään virallista ohjelmaa ei ollut, vaan allekirjoittanut kertoi matkoista ja niihin liittyvistä asioista. Tänä kesänä oli Revonsaaren matkailijoita vielä lukuisa määrä. Keskusteltiin matkoista ja todettiin niiden olevan jo melko kalliita. Yksistään viisumi muodostaa hinnasta suuren osan. Kaikilla pitäjäsuroilla on sama ongelma: miten saada nuorempaa sukupolvea mukaan toimintaan ja matkoille? Päätettiin pitää perinteinen pikkujoulujuhla, mutta uusi paikka on löydettävä. Juhlapalvelu Primadonna on lopettanut toimintansa tutussa paikassa. Toiminta jatkuu kuitenkin Piikkiön keskustassa. Tavataan siis seuraavan kerran pikkujouluisissa tunnelmissa. Hyvää syksyä koulupiiriläisille!

Teksti ja kuva
– **Liisa Katajainen** –

Pirkko Kanervo ja Tuula Virsu selvittelivät sukujuuria. (Kuva: Sari Scimone)

Kerttu Reponen Paimiosta oli Johannesjuhlissa tyttäriensä Terhi ja Helena Reposen kanssa. Kerttu on ollut mukana useimmilla juhlilla, joista ei nosta mitään ylitse muiden: - Kaikissa juhlissa on ollut aina mukavaa, hyvä ohjelma ja mukavia ihmisiä.

Tytär Terhi pukee sanoiksi Reposten johannekselaisuuden: – Kotona on ollut aina johannekselaisuus mukana, se on osa normaalia arkea jokaisena päivänä, ei mikään muoti-ilmio. Seuran talkoissa ja tapahtumissa on käyty aina, kun se on maatalon töiden puolesta ollut mahdollista.

Maila Palsio – Rinssin Kaukosia Päättilästä - saapumassa Päättilän koulupiiriläisten tapaamiseen.

Kuvat: Sari Scimone

Pirkko Etholén

Kerttu Reponen

Juhlayleisön joukossa istui koskijärveläisten kyläpäällikkö Paavo Hörkkö ja vaimonsa Elvi

Juhlayleisöä. (Kuva: Liisa Katajainen)

Myyntipöydän kirjat herättivät mielenkiintoa. (Kuva: Sari Scimone)

Ensikosketukseni Johannesjuhliin

Lauantaina 25.7.2015 kävin ensimmäistä kertaa elämässäni Johannesjuhliissa. Johanneksen-Kososten sukuhaara tunnetaan 1600-luvulta lähtien, ja vasta isäni isoisä August Kosonen oli meidän perheestämme ensimmäinen, joka muutti sieltä pois lähtiessään Viipuriin ansaitsemaan itse oman elantonsa. Ennen sitä August oli asunut lapsuutensa Kaijalan kylän Alatalossa.

Johannesjuhlat järjestetään vuorovuosina johannekselaisten evakoiden tärkeimmissä sijoituspaikkakunnissa, ja niiden järjestäjänä toimii paikkakunnan perinteitä ylläpitävä Johannes-seura ry. Tänä vuonna paikaksi oli vaihtunut Liedon Loukinaisten koulu, koska alkuperäinen juhlapaikka peruuntui yllättäen. Jos ymmärsin oikein, niin tämä koulu toimi juhlan tukikohtana ensimmäistä kertaa.

Yllätyksiä ei järjestelyistä silti voinut havaita ainakaan näin maallikon silmin, jopa päinvastoin: kaikki tapahtui niin vahvalla rutiinilla, että ensikertalaisen oli helppo heittäytyä vain virran vietäväksi. Juhlapaikalle oli helppo löytää, ja järjestelyt paikalla toimivat erinomaisesti. Opasteita oli juuri sen verran, että kaikki löysivät kylä-, koulupiiri- ja sukukokouksensa; sen sijaan lihasopan,

kahvin, riisipiirakoiden yms. hintoja jouduimme vähän etsimään. No - nepä sitten kuulemma kuuluivatkin pääjuhlan pääsylipun hintaan. Ostimme nuo liput siis heti syötyämme.

Se lihasoppa muuten oli herkullista. Voidaan hyvin todeta, että ruoka oli hyvää ja sitä oli tarpeeksi. Jonotusaikakin oli kohtuullinen. Pöytätilaakin järjestyi hetkessä, vaikka oma seurueemme sisälsi kuusi henkilöä ja ruokailutila oli sinne saapuessamme täynnä.

Valitettavasti tänä vuonna en ehtinyt juhlien alkuun hyvästä tahdosta ja yrityksestä huolimatta, koska lapsieni kanssa viettämäni mökkiviikko vähän venähti loppusiivouksen laajuuden vuoksi. Sen sijaan pukeutumiseen liittynyt ennakkoluulo osoittautui turhaksi. Kotikylällämme Ylämaalla järjestettiin viime kuussa Säkkijärvi-juhlat (Ylämaa

Tatu Kosonen ja Kaijalan jättiputkikasvustoa. (Kuva: Tommi Nummelin.)

kun on vanhaa Säkkijärven aluetta). Siellä juhlavieraat kulkivat pääsääntöisesti puvuissa, ja rinnastaessani nämä juhlat olin sen vuoksi varannut puvun mukaan matkalle myös Johannesjuhlija varten. Mökin siivoamisen jälkeen olin kuitenkin erittäin kuumissani, ja kesäloman ansiosta oli partakin ajamatta. Päädyin siis juhliin – sanoisinko – kesäisemmällä ulkoasulla varustettuna. Mutta nämä juhlat osoittautuivatkin kesään sopiviksi – ”pukukansa” oli selvässä vähemmistössä. Saatoin siis huokaista helpotuksesta!

Olen tyytyväinen siihen, että kävimme juhlissa. Olen tunnetusti yllytyshullu, ja se on ilmeisesti sukuvika. Johannes-Seuran puheenjohtajan Janne Ason yllytyksestä isäni tilasi heti juhlan jälkeen minullekin Johannekselainen-lehden, ja tilaisuuden jälkeen saman lehden toimittaja kävi kuvaamassa pe-

sueeni (koska siihen kuuluivat tilaisuuden selvästi nuorimmat osanottajat). Samalla toimittaja tilasi minulta tämän kirjoituksen, jonka tosin päätin julkaista myös blogissani. En usko, että nämä kaksi julkaisua syövät toisiansa. Hyvin luultavasti näillä ei ole kovinkaan paljon yhteistä lukijakuntaa siitä huolimatta, että aion blogitekstin linkittää myös Facebookin Johannes-ryhmään. Tämän todistaa jo ryhmän pieni koko (68 henkilöä); Johannesjuhliissa kun kuului olleen paikalla 300 vierasta.

Perinne on kuulemma sellainen, että juhla pidetään vuorovuosin Johanneksen evakoiden tärkeimmillä sijoituspaikkakunnilla Turun seudulla (Kaarina, Lieto, Paimio ja Piikkiö). Ja onhan se ihan oikea perinne, kun jo vuodesta 1950 lähtien on juhlat järjestetty joka vuosi. En kuitenkaan ole vielä ollenkaan varma siitä, lähdenkö mukaan myös ensi vuonna (koska matka kuitenkin on pitkä); vaikka tarjoaahan vierailu Turun-Salon seudulla aina hyvän tekosyn vierailta tätieni luona. Mutta en siis kielläkään.

Jos jotain haluan kokemuksiini lisätä, niin mahdollisesti osallistuessani ensi vuonna aivan ehdottomasti haluan mukaan myös Kaijalan kyläkokoukseen.

Sen sijaan osallistumista kotiseutretkelle ensi kesäkuussa harkitsen jo paljon vakavammin. Vaikka olenkin kuvaus- ja tutustumismatkoillani yleensä ns. oman tien kulkija, olisi tällaiselle yhteiselle matkalle osallistumisella se etu, että paikalla olisi ihan oikeita johannekselaisia. Siis sellaisia, jotka joko ovat itse asuneet Johanneksessa tai sitten käyneet siellä vanhempiensa kanssa ja oppineet paikat ja sanaston. Kirjoitettua tietoa kun ei kuitenkaan niin kauheasti ole saatavilla. Verrattuna siis vaikkapa Viipuriin, josta Internet ja kirjat ovat pullollaan kaikkea mahdollista tietoa, nämä pienemmät paikkakunnat eivät ole ollenkaan niin kattavasti dokumentoituja, kyllistä (kuten Kaijalasta) puhumattakaan.

– Tatu Kosonen –

Kolme sukupolvea Kososia

Entinen Karjala-Lehden päätoimittaja Lauri Kosonen Lappeenrannasta sekä poikansa Tatu Kosonen lapsineen Ylämaalta saapuivat Johannesjuhliin mökiltä. Laurin isoisä August Kosonen oli syntynyt Kaijalasta. Niin Tatu kuin myös lapsensa Kaisa (10), Lasse (8), Miika (7) sekä Niilo (5) olivat Johannesjuhliissa ensimmäistä kertaa elämässään. Niilo lienee ollut juhlien nuorin vieras. Tatu Kosonen on ohjelmoija, valokuvaaja ja jazzmuusikko. Hänen kertomuksensa ensimmäisestä matkasta Johannekseen on tämän lehden sivulla 13. (Kuva: Sari Scimone)

Kansallispukutuuletusta Paimiossa

Onks teil fileet? kysyi Käsityö museo Miilan pihalle viereisestä päiväkodista juossut pieni poika. Ei meinattu ymmärtää, mitä hän kysyi. Onneksi Mäen Pirkon pojantytär Mette ymmärsi, että poika kysyi, onko meillä bileet. Vastattiin, että kyllä meillä on bileet.

Muinaispuvussa ja puvun osassa. Hilikka Heinonen jälkipolvineen.

Paimiossa oli tuuletajia nelisenkymmentä.

Hackmanin lipun alla – viimeiset purjeet

Hackmanin valtamerikelpoinen laivasto käsitti 1830-luvulla seitsemän purjelaivaa. Kirjallista tietoa suuresta laivastosta on paljon: laivojen matkat päivien tarkkuudella, kapteenit ja palkat. Laivojen lasti, lastin arvo ja vakuutukset ovat tiedossa. Sillä vuosikymmenellä liikuttiin Välimerellä, seuraavalla purjehdittiin jo Mustallemerelle, Atlantin yli Tyynellemerelle, jopa Itä-Intiaan.

Vuonna 1833 rakennettu kuunari ”Imatra” oli vähän yli 50 lästin kantoinen. Miehistö ja laivuri **Michael Teräwäin** olivat kotoisin Kakkisten kapelista. Itämeren satamissa purjehtinut Imatra vei Viipurista puuta, tervaa ja pikeä ja toi ruista, hernetää, silliiä ja vehnää. Kuunarin viimeinen matka suuntautui Antwerpeniin lastina redusoituja toltteja. Pois tullessa kova myrsky hajotti sen pirstaleiksi Dagerortin tienoilla. Miehistö sentään pelastui.

Puutavaramarkkinoiden parantamisen myötä oli hankittava lisää laivoja. 1835 ostettiin 32 500 paperiruplalla fregatti ”Juno” (198,5 lästiä). Kahden vuoden kuluttua hankittiin parkkilaiva Frans Johan 30 000 ruplalla. Se kastettiin uudelleen ja sai nimen ”Jupiter”. Lautoja ja ”kitchen butteria” lastinaan se purjehti Hulliin. Kolmas hankinta oli 46 700 ruplan hintainen fregatti Johanna (212 lästiä), joka sai uudeksi nimekseen ”Hebe”. Se kuljetti riikalaisia lautoja Hulliin.

Laivastoa laajennettiin seuraavaksi oman veistämön avulla. Viipurin Kilpisaareen perustettu laivanveistämö aloitti 1840, ja jo syksyllä valmistui parkki ”Helios”. Siitä tuli suurin ja kohein laiva: 118 jalkaa pitkä ja 31,3 leveä. Lastimäärältään se peittosi muut laivat, sillä siihen mahtui lähes 2000 redusoitua tolttia. Kapteeniksi valittiin Johan Henrik Backlund. Jo lokakuussa Helios lähti puutavaralastissa Livornoon, purjehti koko vuoden 1841, ylitti Atlantin ja Rio de Janeiropaasi kotiin toukokuussa 1842. Kilpisaareessa rakennettiin vielä kaksi purjealusta: prikit ”Selene” ja ”Terpsichore”. Ne olivat pikapurjehtijoita, jotka tekivät tuottoisia matkoja yli valtameren. Kun jälkimmäisen purjeet tulivat näkyviin Uuraan satamassa, tiedettiin kaivatun Rion kahvilähetyksen olevan tulossa.

Kuvia 1830- 40-luvun laivoista on jäänyt jäljelle vain yksi, parkkilaiva ”Pandora” esittävä. ”Pandora” oli rakennettu Oulussa 1837. Se oli puoliksi **Hackmanin**, puoliksi oululaisen G.

G. Snellmanin omistama. Pandora liikkui Englannin ja Välimeren sekä Mustanmeren reiteillä. Englannista lastattiin rautaa ja kivihiiltä, paluulastina oli vilja. Vuoden 1846 jälkeen sitä ei nähty enää milloinkaan Itämerellä.

Merenkulku oli pienentänyt maailmaa ällistytävästi. Hackmanin kirjantähtäjä **Klingender** filosofoi: ”Sokeritilaus tehdään joulukuussa. Se saapuu Havannaan tammi- tai helmikuussa ja toimitetaan maaliskuussa. Määrä asetetaan maksettavaksi Lontoossa, ja lasti saapuu Pietariin toukokuussa, heti kun vedet ovat auenneet.” Viipurikin pääsi mukaan tähän kehitykseen.

Onnettomuuksia

Kaikki ei aina sujunut onnellisten tähtien alla. Junossa merimies kuoli ruttoon, ja hänen ruumiinsa heitettiin mereen ilman mitään hautajaisia.

Heben kapteeni menehtyi vatsahaavaan tai muuhun sisätautiin, Jupiterin kapteeni taas menehtyi ”rintatautiin” eli tuberkuloosiin. Terpsichoren kapteeni kuoli paluumatkalla Kööpenhaminassa, ja seuraava kapteeni menehtyi Buenos Airesin ja Rion välillä. Epäiltiin koleraa tai keltakuumetta. Muut suolalaivan kapteenit saivat toimia pitkään ja onnekkaisesti.

Hackmanin aluksista Helios oli todellinen pitkänmatkanpurjehtijaisen matka vei joka kevät Atlantin yli Etelä-Amerikkaan. Kapteenina toimi Johan **Henrik Backlund**, jonka vaimo ja vastasyntynyt poika olivat mukana 1842 alkaneella vuosia kestäneellä matkalla. 1845 oli määrä palata viimein Viipuriin. Yhtäikaa Helioksen kanssa kotiin päin olivat tulossa prikit Selene ja Terpsichore. Jälkimmäisellä oli arvokkaana lastina aitoa kahvia, josta oli vähitellen tullut tärkeä kulutustavara Karjalassakin.

Luopumisen aikoja

Terpsichore myytiin 1850. Juno, Hebe ja Jupiter pantiin Englannin hiilen kuljetukseen. Puutavararahtien romahdus vaikutti kannattavuuteen, ja yhä vakavammin tuumittiin alusten myymistä. Juno joutui myrskyyn ja pirstoutui kalliorantaa vasten. Vuonna 1853 myytiin kolme alusta, ja maineikas Pandora, jossa oli havaittu lahovikojä, tuhoutui rungon katketessa kahtia. Onnettomasta tapahtumasta syytettiin kapteeni **Nordinia**, joka miehistön tuntemattoman jäsenen mukaan oli juoppo ja ”syypää kaikenlaiseen laiminlyöntiin”. Uskollinen lastinkuljettaja Jupiterkin päätettiin 1852 myydä Englannissa 900 punnalla.

Hebe pääsi Krimin sodan alta viimeisinä Venäjän lipun alla purjehtivina aluksina Konstantinopolista. Kreikan vesillä Hebe kohtasi Ranskan ja Englannin

sotalaivastot. Kauppaneuvottelut aloitettiin, ja kaskislaiset ”optimistit” **Bäcker, Renström, Thuring ja Waselius** ostivat Heben. Sodan takia uudet omistajat joutuivat myymään aluksen tappiolla muutamia kuukausia myöhemmin.

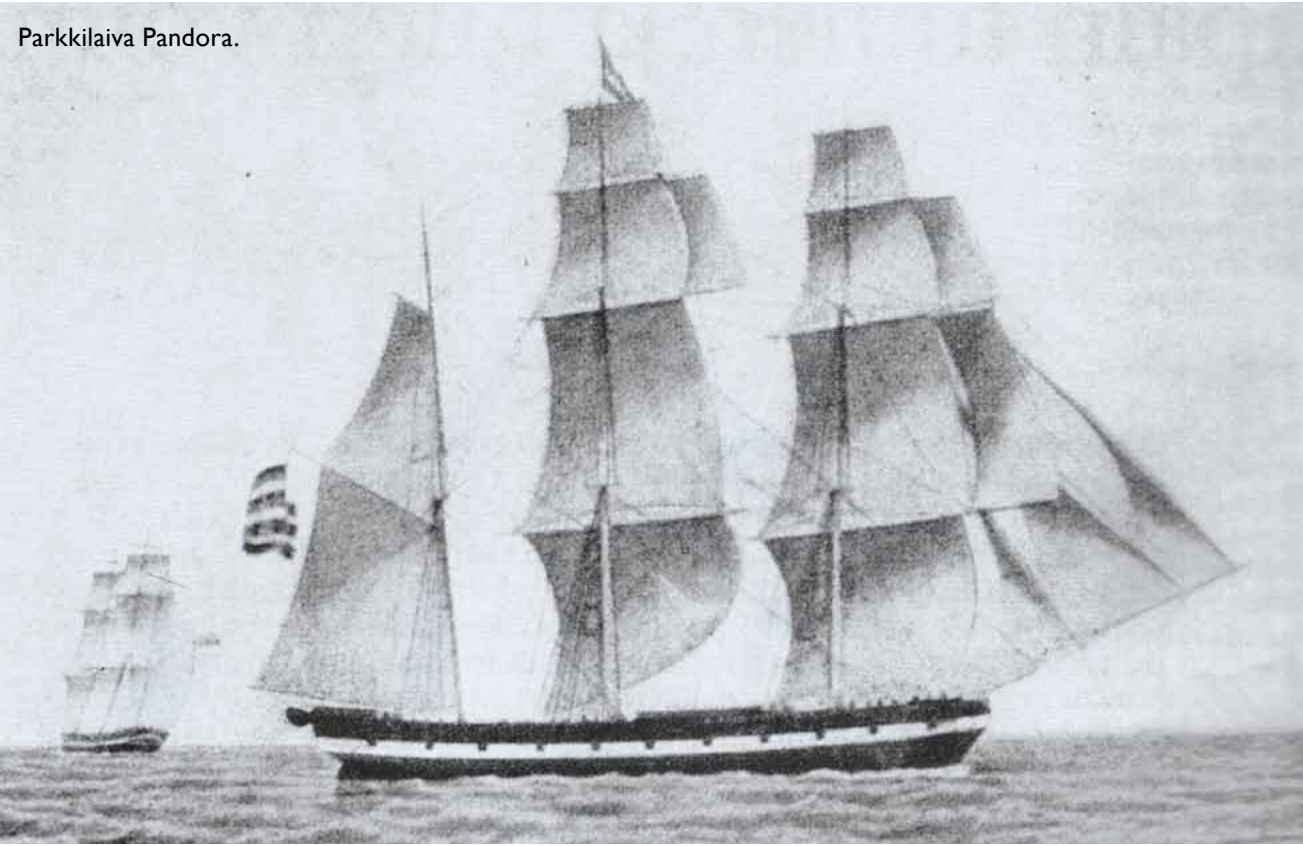
Vielä oli Helios merellä. Se oli purjehtinut 13 vuotta kaukaisilla vesillä Atlantilla ja Tyynellämerellä kapteeninaan J. H. Backlund. 1851 Helios saapui Rioon ruttolippu matossaan. Toinen toisensa jälkeen tauti tappoi laivan henkilöstöä, kapteeni ja perämies mukaan lukien. Uusi kapteeni **J. Nielsen** ja lähinnä ulkomaalainen miehistö lastasi kahvia laivaan ja suuntasi kohti Hampuria ja sieltä Viipuriin. Vielä 1852 Helios lähti viimeisen kerran Uuraan satamasta puutavaralastissa Livornoon, sieltä Asovanmeren rannalle vehnälastia hakemaan ja seuraavana vuonna Lontooseen. Tarkoitus oli nyt myydä alus. Ostajaa ei löytynyt, ja alus lähti ratakiskolastissa New Yorkiin. Helios myytiin Quebecissä 3 000 punnalla.

Laivaston alkuperäisten seitsemän purjelaivan viimeinen alus oli Selene. Se oli palannut Intian-matkalta ja tuonut riisiä Antwerpeniin. Selene myytiin lopullisesti 1 800 punnalla **Garput & Sonille** Hulliin. Sen kohtalona oli melko pian tuhoutuminen karilleajossa. Hackmanin laivat olivat kyntäneet valtameriä lähes 15 vuotta. Näin Viipuri oli yksi Suomen tärkeistä merikaupungeista. Tosin Pori, Turku ja Helsinki ja monet Pohjanlahden rantakaupungit olivat lästiluvultaan suurempia. Hackman oli kuitenkin maamme laivanvarustajista neljäntenä. Uusi luku merenkulussa avattiin höyrylaivojen tultua.

Lähde:

Örnulf Tigerstedt, Kauppahuone Hackman. Erään vanhan Viipurin kauppiassuvun vaiheet 1790-1879. Ensimmäinen osa 1940. Suom. Emerik Olson.

Parkkilaiva Pandora.

Ensimmäinen kotiseutumatkani Johannekseen

Kävimme heinäkuun puolivälissä ystäväni kanssa jälleen kerran valokuvausmatkalla nykyisen rajan takana. Tällä kertaa tutustuimme Johannekseen, ensin kirkonkylään eli Vaahtolaan ja sitten Kaijalan kylään. Tätä matkaa olin suunnitellut pitkään ja haaveillut tekeväni jo kolmena edellisenä kesänä. Kun tilaisuus nyt vihdoinkin koitti, niin samalla tutustuimme pintapuolisesti myös muuhun osaan eteläistä Karjalan kannasta. Kahden päivän tutustumismatkallamme päädyimme peräti Kronstadtin saakka.

Viipuri on tullut minulle hyvin tutuksi kaupungiksi lukuisien kuvausmatkojen ansiosta. Samoin sen hotellit ovat tulleet tutuiksi. Vain 15 kilometrin välimatkasta huolimatta päädyimme silti tällä kertaa käyttämään paikallisia palveluja. Johanneksen kirkonkylän keskustassa toimiva, suomalaisten sinne rakentama hotelli Lokki toimi majapaikanamme. Tämän hotellin voidaan todeta olevan ainakin näin turistin silmin koko paikkakunnan keskus; sen seinien sisäpuolelta löytyy yökerhon, ravintolan, baarin ja majoitustilojen lisäksi myös lukuisa määrä erilaisia pikkuliikkeitä (kuten vaikkapa parturi ja hieroja). Kahden hengen huone maksoi meille aamupaloinen yhdeltä yöltä yhteensä 2100 ruplaa eli nykyhintatasolla reilut 30 euroa. Hintaan kuulunut aamiainen tosin ei ollut kaksinen – kaikella kunnioituksella. Huoneet joka tapauksessa olivat ihan siistit.

Vaahtola on pieni ”kaupunkityyppinen taajama” (Neuvostoliiton aikainen ihan virallinen termi). Jos sen kokoa nyt lähtisin analysoimaan kävelyretkiemme perusteella, niin Suomen puolelta esimerkiksi Joutsenon kirkonkylä voisi käydä hyväksi vertailukohteeksi (Joutseno tosin ei ole meren rannalla). Johanneksen kirkonkylällä on joitakin kauppiaita, apteekkeja ja ravintoloita sekä jokunen pikaruokaparakki ja kioski. Myöhään illalla ei ainakaan arkipäivisin juuri mikään paikka ole auki, busseja ei kulje eikä takseja näy, joten voidaan todeta puhuttavan ennen kaikkea nukumalähiöstä. Tämä kommentti siis siitäkin huolimatta, että OAO Vyborgskaja Tselljuloza (entinen Hackmannin selluloosatehdas) työllistää melkein kolmannuksen nykyisen Johanneksen työväestöstä. Iltakymmenen jälkeen ruokaa ei kuitenkaan saa yhtään mistään, ja viimeisin auki oleva baarikin (Sheriff) sulkee ovensa kahdelta. Eikä sielläkään ole silloin ketään (muuta) ollut enää moneen tuntiin.

Auringonlasku Vaahtolan rannassa.

Isäni teki työnsä puolesta ns. kotiseutumatkoja eläkeläisten täyttämien bussien mukana joskus 1990-luvulla. Tuohon aikaan en ymmärtänyt yhtään, miksi joku viitsii lähteä katsomaan ”ei-mitään” johonkin, jossa joskus on ehkä ollut jotain, kun maisemakin on joka tapauksessa muuttunut vuosikymmenien saatossa. Enpä olisi voinut olla pahemmin väärässä. Ehkäpä ikääntyminen on tuonut minulle järkeä päähän tai ainakin kiinnostuksen omia juuriani kohtaan, ja niinpä joudun nyt toteamaan käyneeni tuollaisella matkalla (vihdoin) itsekin. Ja ihan turistina enkä mitenkään työn puolesta. Aion tehdä näitä reissuja vielä useampiakin.

Kun tutustuu uusiin paikkoihin, on nykytekniikka suureksi avuksi. En yleensä mainosta mitään tietokone- tai matkapuhelinsovelluksia, mutta nyt on pakko kehua hieman Sportstracker-nimistä ohjelmaa. Kamera kaulaan, Sportstracker päälle ja menoksi. Jälkikäteen saa analysoitua kuljetun reitin, mutta samalla ohjelma toimii myös navigaattorina. Toisin sanoen eksymään ei pääse, jos ei nyt ihan mahdottomiin paikkoihin päädy.

Kaijalan kylä

Kaijala oli ennen sotia Johanneksen suurin kylä ja siellä asui noin 1000 ihmistä. Oman sukuhaarani kantaissä muutti sinne 1600-luvulla, josta lähtien sukupuumme on tarkoin dokumentoitu. Näin ollen jo tällä ihan ensimmäisellä vierailullani Johannekseen minun oli mielestäni pakko käydä tutustumassa myös Kaijalaan.

Tutustuin jo etukäteen mm. Kaijalkirjaan, joka esittelee kylän kaikki talot (tilanne ennen sotia). Niinpä minulla oli tarkka käsitys siitä, mihin päin kylää haluan mennä. Hieman epävarmaa oli se, onko sama talo ollut sukupaikkana jo 1600-luvulta lähtien, mutta ainakin 1840-luvulta lähtien on ”Alatalo” Rokkalanjoen varrella ollut sukulaisteni isännöimä. En ole ihan varma siitäkään, onko juuri tuo kyseinen talo enää olemassa, mutta Sportstrackerin ohjaamana päädyin ainakin hyvin lähelle sitä. Otin mahdollisimman paljon valokuvia niin, että vielä elossa olevat aidot johannekselaiset voisivat kertoa ja tunnistaa minulle nämä paikat hieman varmemmalle pohjalle.

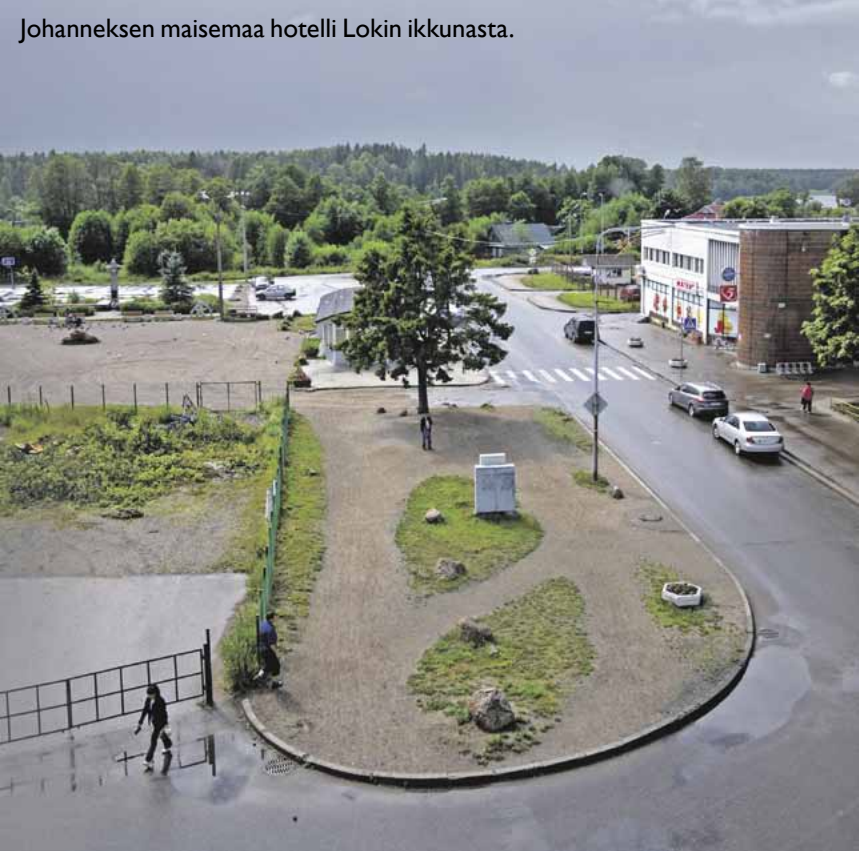
Kylä itsessään oli hyvin mieltä jakava kokemus. Rokkalanjoen pohjoispuoli oli aivan rehellisesti todeten erinomainen esimerkki neuvostolähiöstä, ja siellä oli myös hylättyjä ja jopa luhistuneita betonitaloja. Eteläpuolella taas oli omakotitaloja tai mökkejä sekä hauskana yksityiskohtana kaksi kauppa. Ensimmäisen nimi vapaasti suomennettuna oli Kauppa ja toisen Kauppa n:o 2.

Koska Kaijalan kylästä ei Internetin suurimmassa tietosanakirjassa Wikipediassa ollut mitään mainintaa, aloitimme ystäväni kanssa artikkelin laatimisen niillä tiedoilla ja lähteillä, joita meillä oli käytettävissämme. Näin saadaan tärkeää tietoa talteen myös tulevia sukupolvia varten.

– Teksti ja kuvat: **Tatu Kosonen** –

Suunnilleen näiltä jalansijoilta pitäisi Kososten asuttaman ”Alatalon” näkyä. Onko se jokin kuvassa näkyvistä rakennuksista vai onko koko taloa enää edes olemassa.

Johanneksen maisemaa hotelli Lokin ikkunasta.

Johannes-Seuran kuntalaismatka 25. – 27.09.2015

MATKAOHJELMA JA REITTI

25.09. (perjantai) Lieto-Turku-Paimio-Helsinki-Vaalimaa-Viipuri

LIETO / SHELL-Roine	05.35
TURKU / linja-autoasema (tilausajolaituri).....	06.00
Paraisten th.....	06.10
PIIKKIÖ / Shellin pys.	06.20
PAIMIO / Vistamatkat, Vistantie 24	06.35
SALO / Piihovi (tarvittaessa)	07.05
LOHJA / ABC-Ruotio (tauko).....	07.45-08.10
HELSINKI / Kiasman pysäkki, Mannerheimintie	08.55-09.00
KARHULA / ABC-Amiraali(ruokailumahdollisuus)	10.45-11.30
VAALIMAA / tullit + Viipurin Veikot	n. 12.30-14.00
VIIPURI / hotelli Viipuri, majoitus	
mahdollinen tutustuminen Viipurin kirjastoon tai ostoksille (tai lauantaina, riippuu tullijonoista tms.)	
Päivällinen	19.00

26.09. (lauantai) Viipuri-Johannes-Viipuri

Aamiainen hotellissa. Ajo Johannekseen, jossa käydään mm. Kirjolan kartanossa, viedään avustustavarat Lada-keskukseen ja mahdollisesti jokin Sovetskyn kaupungin järjestämä kohde. Ajo Viipuriin ja mahdollisesti tutustuminen Viipurin (Alvar Aalto) kirjastoon ja päivällinen klo 19.00 Pyöreässä tornissa.

27.09.(sunnuntai) Viipuri–Ihantala + kotimatka Vaalimaa-Hki-Turku

Aamiainen hotellissa, tavarat bussiin. Mahdollisuus käydä ostoksilla esim. torilla+kauppahallissa ennen hotellista lähtöä. Lähtö hotellilta klo 10.30 pellavakaupan kautta, josta jatkamme Ihantalaan, käynti muistomerkillä. Ajo Vaalimaalle ohitustien kautta. tullit ja taxfree ostokset. Vaalimaalta Karhulaan, jossa ruokailu mahdollisuus Amiraalissa. Turkuun tuloaika n. 21 tienoilla.

MATKAN HINTA: 245 €/henk + viisumi 65 €/henk.

- sisältää seuraavat palvelut:
- bussimatkat Vistamatkojen hyvin varustetulla bussilla
- majoitus Viipurissa hotelli Viipurissa H2 huoneissa (H1 lisämaksu 40 €)
- aamiainen x 2 + päivällinen x 2
- Johannes-seuran matkaisännän/puheenjohtajan ja Vistamatkojen kuljettajan palvelut
- viisumi +Viisumikeskuksen palvelumaksu + matkustajavakuutus sekä rek.vero Venäjän valtiolle sekä toimiston viisumin täyttökustannus

Lisämaksusta muut palvelut, joita ei ole mainittu hintaan sisältyy kohdassa. Jos matkustat yksin, varaudu, että joudut maksamaan H1 lisän. Matkan hinta perustuu 20.06.2015 mennessä julkaistuihin ja kyseisenä päivänä voimassa oleviin hintoihin, tariffeihin, valuuttakursseihin ja veroihin. Niiden muuttuessa pidätämme oikeuden muuttaa hintoja vastaavasti. Peruutus- ja matkaehdot saatavana toimistostamme.

Vastuullinen matkanjärjestäjä matkatoimisto Vistamatkat Oy

Varausmaksu 100 €/henk. ilmoittautumisen jälkeen sopimuksen mukaan. Ilmoittaudu mahdollisimman pian! Loppumaksu sopimuksen mukaan.Viisumiohjeet ja lomake lähetetään erikseen myöhemmin, palautus sopimuksen mukaan.

Muista: matkalle tarvitaan passi, jonka pitää olla voimassa 6 kk matkan jälkeen.

Kesäinen matka Johannekseen 26.-28.6.2015

Sadepilvet väistyivät auringolta, mitä lähemmäs Johannesta matkasimme. Perillä Vaahtolassa meitä hellivät niin lämmin kesäsää kuin vieraanvaraiset paikalliset tuttummekin. Ryhmämme oli sopiva sekoitus kotiseutu- ja ostosmatkalaisia sekä muuten vain loma-tunnelmissa matkaan lähteneitä. Jo ensimmäisenä matkapäivänä halukkaat saivat runsaasti aikaa edullisten ostosten tekoon Viipurissa ja ehdimmepä istua kahvikupposen äärellä Esko Rahkosen laulujakin kuunnellen perinteikkäässä Pyöreässä tornissa.

Osa matkalaisistamme majoittui Viipurin palvelujen äärelle valtaosan meistä jatkaessa matkaa Johannekseen. Siellä meidät toivotettiin tuttavallisesti tervetulleiksi ja majoittuminen Lokki-hotelliin sujui taas ongelmitta ja nopeasti. Majoittumisen jälkeen kävimme paikallisessa LADA-palvelukeskuksessa tutustumassa Nobel-sukua ja sen omistaman Johanneksen Kirjolan kartanon vaiheita kuvaavaan valokuvanäyttelyyn. Ryhmältämme oli toivottu vaate- ja jalkinelahjoituksia palvelukeskuksessa asuville kaikenikäisille avun tarvitsijoille. Kiitollisina he vastaanottivatkin tuomisemme, ja vietimme Boriksen tulkatessa mukavan rupatteluhetken kahvipöydän ääressä. LADA-keskuksen väki toivoo jatkossakin Johannekseen matkaavilta ryhmiltä tarpeettomaksi käyneitä vaatteita, leluja, vaippojakin lahjoituksena keskuksessa asuville. Näitä vähäosaisia auttamalla osoitamme, että

Humanitaarista apua Lada-keskukseen, vastaanottamassa mm. keskuksen johtajatar Galina Safonova (3. oik.) ja yhteyshenkilönä Boris Tsistikov (2. oik.). Kuvassa myös Startours'in Ritva Anttila ja apua toimittaneita matkalaisia.

vaikka Suomi on pieni maa, niin suomalaisilla on suuri sydän! Toisena matkapäivänä lauantaina suuntasimme Viipuriin uudelle ostoskierrokselle ja sen jälkeen vietimme matkamme kohokohdaksi muodostuneen retki-iltapäivän helteisessä Monrepos'n puistossa. Puistovierailu oli useine, upeine hääseurueineen näkemisen ja kokemisen arvoinen. Ryhmämme runsaiden piknik-tarjottavien vuoksi taisi monelle ohikulkijallekin herautaa vesi kielelle Ritvan grillimakkaratarjoilun ja Annikin muurinpohjalettujen herkullisissa tuoksuisa. Ihanan Monrepos-iltapäivän kruunasivat Paulin tarjoamat synttärilakkukahvit avec. Johannekseen palattuamme ehdimme vielä käydä tapaamassa paikallisia

ystäviämme ennen illallista, jonka nau-timme yhteislaulun ja vähän tanssinkin merkeissä Lokin yksityistiloissa. Sen jälkeen istuimme iltamyöhään kerrosau-lassa kivan päivän kokemuksia kerraten ja muitakin mukavia jutustellen, suoma-laista tanssimusiikkia kuunnellenkin. Paluumatkan alkajaisiksi sunnuntai-na halukkailla oli taas tilaisuus tehdä ostoksia Viipurin kauppahallissa ja torilla sekä Karuselli-tavaratalossa. Viipurissa majoittuneet liittyivät ryhmäämme ja edelleen aurinkoinen Karjalankannas jäi taaksemme. Paluumatkalla suunnittelimme jo, milloin tulemme taas... Suuret kiitokset matkamme järjes-telyistä Star Toursin Ritvalle ja Arille sekä Borikselle Johanneksessa.

Johannes-terveisin Hannu ja Sirpa

Syystapaaminen/Hapanlohkojuhla

Lauantaina 19.9.2015 kello 13.00
Karjalatalon Yläsalissa

Tarjolla hapanlohkoa ja kahvit. Arpajaiset.
Tervetuloa !
Uuraalaiset ry, hallitus

Tule mukkaa!

Lauantaina 19.9. menemme joukolla Jyväskylään tutustu-maan Suomen kansallispukukeskuksen näyttelyyn Yhtä juhlaa – suomalainen kansallispuku 130 vuotta.

Matka tehdään joko junalla tai bussilla riippuen osallistujamäärästä.
Lähtö Turun suunnalta aamulla.
Ilmoittautumiset viimeistään 7.9. Pirkko Mäelle, jolta saa myös tarkemmat tiedot matkasta. Pirkon yhteystiedot: puh: 0400 921 008, email: pimaki@elisanet.fi.

– Perinne käsityökerholaiset –
Huom! Syyskuussa ei kokoonnuta Johannes-Seuran toimistolla.

Eemil Lenkkerin (Kulon Eemelin) muistelmia

– Osa 5 –

Johannekselaisen numeroissa 7, 10, 12/2014 ja 4/2015 julkaisimme alkuosan Emil Lenkkerin muistelmista asevelvollisuusajaltaan. Lukemisen helpottamiseksi olemme lisänneet väliotsikoita, mutta murteen olemme pyrkineet säilyttämään sellaisenaan.

Muistokuvia asevelvollisuusajoilta

Sokerikauppaa

Sokerin kanssa käytiin kauppaa Riihimäen asemalla. Se oli ravinto-la-asema ja sieltä ko ei saant sokerii, niin matkustajat osti soltuilta sokerii ja maksoi 50 pennii pala, kehuivatpa eräät saaneen markankin palalta ja se vastasi meijen senaikasta päiväpalkkaa. Myö saatiin 6 pallaa päivässä, tarkalla ko piti ni ainaha siitä riitti joku pala myötäväkskii. Tekipä joku sitä ammat-timaisesti: aina kun oli komppaniassa sokerin jako ollut, kävi ostamassa pojilta sokeria 25 pennii pala, useammassa komppaniassa että saattoi kertyä 2 kg. Sitten hän pyysi iltalomaa, meni ilta-junalla Hämeenlinnaa ja siellä muutti takasii tulevaa Riihimäen junaan ja etestakaisella matkalla möi sokerit kes-kimääräiseen hintaan 75 pennii pala. Se oli hyvää rahantulloo. Aika mukavast olo rupeskii luistamaa, sähkövalo oli saatu ja muutkii asiat järjestykse ko tulkii lähtö Hämeenlinnaan.

Joulu Hämeenlinnassa

Ei muuta ko rensselit selkää ja ala mars-sii asemalle, siellä junnaa ja täys höyry päälle ja antaa mennä. Hämeenlinnassa meit majotettiin Suomen kasarmille vanhan väen upseerien kasarmiin, ja huoneet olliit sellasii, että ryhmä mahtu kuhunkin, että olo ei niissä vaikuttant kasarmimaiselta. Johanneksen poikii oli ennää siinä komppaniassa kolme: Puusan Taavi, Kallion Armas ja tämän sepustuksen kirjoittaja.

Se rakennus, jossa oli majotuttu, oli vanhan Suomen sotaväen ajan everstin huoneisto. Kaupungin puolella rakennusta oli iso lasiveranta. Vähän ennen joulua meille oli järjestetty pik-kujoulujuhla kaupungissa, en muista missä juhlahuoneistossa. Siellä meille esitettiin korkeatasoista ohjelmaa joka oli niin virkistävää ja niin tunnelmal-lista, että en aikaisemmin ollut sellaista nähnyt enkä kuullut. Lahjoja saatiin kaikellaisia sukista kirjoihin saakka ja kaikkea siltä väliltä. Täällä joulujuhlas-sa tuli se everstin tytär puhuttelemaan eräitä poikia ja alkoi kyselemään, min-kälaisissa huoneissa pojat majailee. Pojat selitti, että heillä on aika iso huone ja iso lasiveranta. Niin se rouvasihminen selittämään, että hän on lapsena leikki-nyt siinä verannalla, ja hänen isänsä oli sen joukko-osaston komentaja (luulisin että se oli Hämeen pataljoona). Siit ko ol tultu pois sieltä juhlasta ja alettiin aukoa lahjapakettii, niin oltiin niin hyvillään kuin pienet lapset. Mie en ainakaa olt ennen tottunt minkäänlaisiin lahjoihi enkä pikkujoulun viettoon.

Petikaverini Pohjanmaan poika sai lahjaksi kirjan, ja se oli Juhani Ahon Katajainen kansani. Hän ko ei oikein välittänyt sitä lukea, ni mie aloin lukea sitä. Olin kerinnyt lähes puoleen kun huomasin lehen sisäreunassa kapean liuskan ja siihen oli kirjoitettu lahja-nantajan nimi ja osoite. Näytin kaverille sitä, mutta hän sanoi, että ei hän välitä kirjoittaa.”Jos haluat niin kirjoita vaan.” Niin mie sitten kirjoitin ja kiitin lahjasta kaverin ja omasta puolesta. Eikä siinä montaa päivää mänt, ko sain kiitollisen ja ystävällisen kirjeen. Siinä hän kertoi olleensa joulujuhlassa ja minkälainen puku hänellä oli yllä. Muistin heti kun hän esitti ohjelmaa ja se oli aika mie-lenkiintoista kuunneltavaa.

Harjoituksia kentällä ja maastossa

Päivän touhut alko enimmäst pääst vapaaliikkeillä. Jos ne ei ollut asun-non etessä, niin sitten harjoituskentäl-lä. Kivärit pyramiitii, remmi ja hattu piippuu riippumaa, tehtiin niin syviä kumaruksii, että hattu ei ois kestänt päässä. Siin oli liikettä kaikenlaista: jalkaterän pyöritystä, että nilkka ois olis notkia marssiessa, ranteen pyö-ritystä, että se taipu hyväst kunniaa tehessä, pään pyöritystä, että niskat ois notkiat ojennusta ottaissa, ja var-talon vääntelemistä, temppuu jos jon-kin näköistä ja hyppimistä, vaikka ne senaikaset sapuskat ois männeet aika hyväst alas ilman hyppimätäkin. Mutta kun oli parikymment minuttii voimis-teltu, ni kyl ol vartalo notkia ja hiki pinnas, vaik ois olt kylmempkii ilma. Se olkii kaikkiin paras numero koko ohjelmassa. Sunnuntaisin oli kasarmin kentällä yks tunti kunnian tekkoo ja muita pienempii liikkeitä ilman kivärii. Arkipäivisinkii harjoteltiin joskus siinä, mutta enimmäkseen käytiin kaupun-gin kentällä Vanajaveten rannalla ja jouvuttiin marssimaan mennen tullen kaupungin läpi. Kentän laijassa oli ku-tomakoulu ja meillä oli suurimmaksi osaksi rintama kouluun päin ja järvi selän takana. Tytöt vilkutteli ikkunoista ja sekös meitä huvitti, ko sai välist silmii leppoittaa, ettei huolint aina sitä ker-santtii tuijottaa. Maastoharjoituksissa käimme etempänä metsissä, Kirstulan, Luulajan, Hattelman ja Ahveniston maastossa. Ahveniston järvellä käytiin uimassa. Se järvi tai paremmin lampi (50+150 m) oli jyrkkien petäjämetsä-rinteitten ympäröimä, oikein kirkas ja raikas vesi. Asutusta ei ollut lähitienoilla. Poltinahon kasarmit olivat lähimmät rakennukset.

Karhun ärsyttämistä

Lähimmän kasarmin pihassa oli sellanen karhuntallikka ketjussa. Uintireissulla sitä tuli käytyä katsomassa ja narraa-massa. Sille ko ozens kepin, sillon se tarras kynsineen kiin, veti ja uris, että tarvitsi olla riski mies, ennen ko sen voitti. Oli pyhäpäivä päivällisen jäl-keen. Pulkkinen ja Kinnunen tulloot uimareissulta. Pulkkinen oli erittäin iloinen ja reipas poika. Aina kun hän tuli ovesta sissää, oli iloisella tuulella, reipas ja lasketteli huumorijuttuja ja sai toiset-kii mukaansa. Mutta tällä kertaa se ei onnistunut vaikka yrittikin. Huomasin heti, että nyt on sattunut jotakin. Pari

päivää kului alakuloisessa olotilassa, mutta kolmantena päivänä silmät kir-kastuit, entine huumori ja reippaus pul-pahti esille. Sitten hän kertoi pyhälliset tapahtumat. Hyö tulliit uimasta, män-niit narraamaa karhua, ojensiit kepin karhulle, käivät kahtee poikaa keppii kiin ja karhu kynsineen toiseen päähän. Aikansa siinä nyhtää, mutta karhu ei vaa hellää. Viimein hyö yhtäkkiää hel-läs, ja silloin karhu selälleen ja siinä rytäkässä kettinki poikki ja karhu pääs irti. Sillon hyö saivat jalat alleen ja niin myös karhu, ja hyö pinkasiit pitkin tietä ja karhu laukkas kantapäillä. Seuraavan kasarmin kohalla karhu kääntyy pihhaa, män tikapuita myöten kaksikerroksisen kasarmin katolle, ja niin pojat pääsiit rauhaa. Mutta heillä jatku pelko siitä, että komppaniaa tulee tietustelu ja he joutuut ilmi ja saavat rangaistuksen. Mutta kolmantena päivänä, kun ei kuul-lunut mittää, ni heiltä pääs helpotuksen huokaus ko ei saant karhu kiinni eikä tult rangaistusta siitä kepposesta.

Marssiharjoituksia

Joka lauvantai oli 15-20 kilometrin marssi. Toisinaan oli täyspakkaus mu-kana. Siihen kuului kiväri, pistin, lapio, kirves, kenttäpullo, ruoka-astia, toinen vaatekerta jalkineista, sukista ja jalkarä-teistä alkaen, mantteli ja patruunataskut. Painoa kertyi kolmenkymmenen kilon paikkeille. Jääkäriväpeli lohtutelti, et ei tämä vielä mitään ole siihen verrattuna, ko saksalainen täyspakkaus painoi 42 kg. Enimmäkseen oli vaan kiväri ja pistin.

Kohde vaihteli eri teitä, mutta enim-mäkseen oli Parolan kenttä marssin pää-tekohta. Siellä olikin laaja nurmikenttä, jossa oli hyvä tehdä syöksyjä maahan ja ylös. Kentän laijassa oli kaunis kiviveis-tos, Parolan Leijona kauniin kuusiaijan ympäröimänä. Aleksanteri III oli käynyt Suomen sotaväkeä katsastamassa ja sen muistoksi oli muistomerkki pystytetty.

Parolan kylän Hattulan ja Aulangon kautta marssittiin pois. 21 vuotta myö-hemmin marssittiin sammaa tietä vihollista vastaan. Oltiin koulutuskes-kuksessa Parolan Jukolassa, missä oli entisiä Melinin komppanian poikia Pohjanmaalta. Oli kirkas kuutamoyö ja kova pakkanen helmikuun lopulla, kun läksimme liikkeelle. Marssimme uusissa lumipuvuissa pienissä osastoissa määrätyn matkan päässä toisista, tanner narskui saappaan pohjan alla joka as-keleella marssin tahtissa, joka askeleella huuru puhaltui kuutamoyöhön.

Kohti itää

Hämeenlinnassa menimme junaan, ja matka kohti itää alkoi. Meillä oli kaikki varusteet kiväristä alkaen saatu lahjana Ruotsista. Loppumatka jatkui autoilla ja viimeinen taival suksilla. Saavuimme Virolahen rannikolle. Ruokailun jäl-keen lojuimme teltassa, ja kello neljä

piti ottaa tulilinja haltuumme. Yhtäkkiä alkoi kuulua kovaa konekivärin rätinää. Vähän ajan päästä tuli sotamies teltan aukkoon ja sanoi: ”Nyt on rauha, teltta hajalleen ja takasin sinne mist on tul-tukin.” Ei sitä kukaan uskont, luultiin että narrajaa, ja jäätiin kaikessa rau-hassa paikoilleen, puhtailla havuilla ko ol niin mukava loikoilla. Vähän ajan pääst säntäs kersantti telttaa ja huusi: ”Teltta kasaan, ettäks työ usko, että nyt on rauha, ollaan vihollisen puolella ja tunnin kuluttua pitää olla 10 km päässä tästä paikasta!” Nyt tuli liikettä teltaan. Kiireesti teltta hajalleen ja pakkaukseen, kiireesti liikkeelle.

Takaisin Kotolaan

Tultiin Kotolan kylään, jossa etellinen yö oli yövytty. Sen talon väki sanoi, että tuosta pellon laijasta riihen takanta se raja kulkee; puolet pelloista ja metsistä jäi rajan taakse vihollisen puolelle. Olin masentunut muutaman päivän. Viimein alkoi toivo ja rohkeus voittaa.

Tuli mieleen tapaus Revonsaaren koulun keittolasta. Syötiin viimeistä ateriaa ennen lähtöä, kun eräs miehistä sanoi: ”Nytkö täältä lähetään? Meillä ei oo enää asiaa Revonsaarelle.” Sanoiin heti siihen: ”Myö tullaan varmasti taka-sin, tää on niin monta kertaa meiltä vä-kivalloin otettu ja saatu aina takaisin, ei myö olla sen huonompii ko esi-isätkään.” Ja niinhän se käi että saatiin olla siellä runsas kaksi vuotta. Mutta taas tuli kat-kerä lähtö eteen. Mutta toivon kipinä on palauttaa rajat ennalleen, ei tappelemalla vaan hyvässä sovussa. Ja niin muutostui luonnollinen ja ystävällinen naapuruus-suhte. Kumpikin kunnioitti toisensa elä-män järjestystä. Silloin on rauhallinen ja ystävällinen rinnakkaiselo. Toisinaan marssilta tultaessa, varsinkin silloin kun oli tavallista rasittavampi marssi ja täyspakkaus selässä, aseman kohalle näkyi tiellä ratsuväen soittokunta rat-su-jen selässä. Heti kun huomasi sen, alkoi väsymys haihtua ja sitte kun komijat rat-sut oli komppanian etessä järjestyksessä ja alkoivat etetä ja soittokunta puhalsi reippaita marssia, niin kyllä jalka nousi taas kepiästi eikä reppukaan painanut harteilla. Kaupungille tultaessa alkoi katukäytävillä vilkkaampaa liikennet-tä ja kahta puolta ikkunat aukes. Sieltä vilkutettiin ja heiteltiin kukkia. Ja niin marssittiin kaupungin halki koko mat-kan musiikki puhals, saavuttiin Suomen kasarmille virkeinä ja reippaina.

Ruoka maistui

Kerron vähän ruokailuoloista. Ulkona oli yksinkertaisella lautaseinällä va-rustettu katos, sisällä iso myyrypata ja tulipesä alla, patassa keitettiin aamulla saikka, päivällä soppa ja illalla saik-ka. Vähä kerrassaan alkoi ruuvatkin tulla paremmiksi, että kuivatut juu-rekset oli pelkkää kuorittua perunaa

ja herneitäkin alkoi vähän kerrassaan ilmestyä. Ruokailuvälineenä meillä oli kannellinen kenttäastia ja lusikka saik-kaa varten, läkkinen vaterkka taikka kenttäastian kansi. Ruokailu tapahtui sillä viisii, että otettiin kenttäastia kät-tee, järjestyttiin kasarmin ettee jonoon ja marssittiin keittiön soppaluukulle. Heti kun oli saanut sopan astiaa, se piti kiireesti kiikuttaa sisälle, kumasta kiireesti vara-astiaa, ja tulisella kiireellä juosta jonon hännille santsaamaa. Heti kun oli syöty, ni siit astianpessuu ulos vesijohon luokse, matkaakin sinne oli satakunta metriä. Astia piti saaha puh-taaksi, satoi tai paistoi. Jos mänit likasen astian kanssa soppajonoon ja vääpeli sen huomasi, silloin mars mars pesemää ja niin jouvuit jonon häntäpäähän. Se ruokahomma oli siihen aikaan kaikkein tärkein tehtävä, että olis saanut vatsan vaatimukset täytetyiksi. Aina kun oli tultu kenttäharjoituksista tai marssista, oli lepotauko ennen ruokailua. Toiset varautuit ajoissa lähemmäks ulko-ovea nurkkiin ja ovien taakse, mutta toiset heittiit takin ja hatun pois ja heittäytyit pitkäkseen petille eikä arvanneet, että se 15-20 minuuttii männöö nii sukkelaa, ennen ko päiväystäjä huusi että soppa-jonoon! Silloin tuli kiire ja sitä rytinää ja kolinaa: kenttäastiat kilis ja kolis nii ko ois iso lehmälauma laukannut kellot kaulassa, luul että vievät ovet ja pihtipi-elet männessään. Perimmäisestä tuvasta ko läksi, ni oli juostava viijen oven lävitse ja kaikki ovet oli aika kapeita. Sen arvaa, minkälainen survominen siinä ol, ko jokahinen juoksi minkä ikinä kerkis. Sit ko oltiin rivissä pihalla ja jonkinlainen ojennuskin oli, vääpeli tuli rappusille, katsoi hetken komppaniaa ja sanoi: ”Voi surkeaa sakkia.” Kellä pörrötti pää il-man lakkia, kuka napitti takkia, osa oli tulossa vielä hännille. Sääntöön kuului että lakki piti olla päässä, takki napitet-tuna päällä, mutta remmiä ei tarvinnut olla. Vääpeli komens: ” Kaikki kellä ei ole lakkia päässä, kiireesti hakemaan, mars mars!” Toisii saatto olla ihan jonon alkupäässä, ja nyt lakinhakureissulla joutui ihan hännille ja se ko harmitti aika viisii. Siit ol ruoka astian tarkastus, ja kellä ol pesemättä, ni se ol sama juttu, pesemää, mars mars. Kaikki ei olleet nii kiireellissii soppajonnoo tulemaa, ko saivat hyvät evväät kotonta ja muutenkii saatto viipyä, että jonosta ei ollut enää kuin pätkä jäljellä. Tulee siihen jonon hännille, huomaa kaverin ja sanoo: ” Ei perhana, sie oot hakemassa jo kolmatta kertaa ja mie en ole saant vielä kertaakaa, nyt asetu hännille.” Keväällä alkoikin jo sapuska parantua ja syksyllä siihen aikaan verrattuna hyvä.

Kyllä myö oltiin hyvässä kunnos-sa, kun sai syyvää vatsan ihan täys. Komppania ko punnittiin, ni oli joit-tain jotka lähenteli 100 kg, valtaosa oli 80-90 kg, pienin osa alle 80 kg. Jos ei sellasissa oloissa mies pääse kuntoo niin ei sit missään. Harjoitukset ei ol-leet liika rasittavia, ihan parraiks, että ruoka hyväst maistui. Oli säännöllinen olo, määrätyllä minuutilla ruokailuajat, nukkumaanmeno ja herätys. Mutta kyllä sitä olikin joka jäsen notkia ja taipuisa, hyvä ryhti ja reipas käynti piti mielen virkeänä ja iloisena.

JATKUU....

Äkseerausta Hämeenlinnan kasarmilla.

Kirjolan kartano nyt postimerkissä

Johannes-Seura on muutamana vuonna teettänyt OmaKuva-postimerkin. Tänä vuonna aiheena on Kirjolan kartano. Merkki on 1. luokan ikimerkki, myyntihinta 2 €/kpl + mahdollinen postitusmaksu.

Johannesjuhlilla jäi muutama merkki myymättä – toimi siis nopeasti, jos haluat Kirjolan kartano-merkin kokoelmiisi!

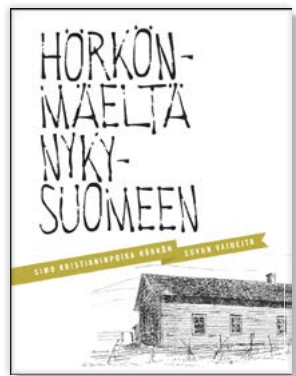

Karjala takaisin kuva ja kertomus kerrallaan

Tämän kirjan luettuaan ymmärtää syvemmin karjalaisuutta ja Suomen historian vaihteita.

Kirjassa on lähes 300 kuvadokumenttia sekä asiantuntevaa tekstiä 27:ltä kirjoittajalta. Kirjan voi noutaa myös Johannekselaisen toimituksesta, jolloin säästyy postimaksut ja tulee myös hiukan tuettua omaa lehteä.

Hörkönmäeltä nyky-Suomeen

*Simo Kristianinpoika Hörkön
suvun vaihteita*

Julkaisija:
Simo Hörkön Sukuyhdistys ry, 2015

Kirjan hinta 30 euroa

Tiedustelut:

Soile Suomi p. 050-3427600 /
soilemarja@gmail.com
Eira Laiho p. 040-5129135 /
eira.laiho@dnainternet.net

Autokorjaamo Testipiste M. Hiiri

Hallimestarinkatu 22
20780 KAARINA

Puh. (02) 243 5585
Faksi (02) 243 5100
Gsm (0400) 824 767
markku.hiiri@testipiste.fi

Väntsien sukukirjasta uusintapainos

Risto Väntsi: Kaskisavuja Kaijalasta: Vincentius Viipurista – Väntsit Kaijalan kylästä 2000-luvulle

Kirja on valittu Suomen Sukututkimusseuran kilpailussa yksimielisesti vuoden 2008 sukukirjaksi. Raadin perusteluja:

- erinomainen selvitys Johanneksen pitäjän Kaijalan kylän Väntsin suvusta alkaen ensimmäisestä tunnetusta esi-isästä, noin 1490-1550 eläneestä Vincentiuksesta, jatkuen alkuvuoteen 2008
- rakenteeltaan selkeä ja henkii huolellista suunnitteluotetta
- kartat ovat hyvin valaisevia, lähteiden käyttö on sekä ihailtavan taitavaa että kriittistä
- lähdeluettelo on erinomainen, samoin henkilöhakemisto
- kirja on kiintoisaa luettavaa – Väntsin suvun ulkopuolisillekin! Se ei ole sisäänlämpiävä kuten monet sukukirjat.

Väntsin sukuseuran (pj. Paavo Väntsi) lisäksi kirjaa myy Johannes-Seura ry.

Hinta 60 €, lisäksi mahdolliset postituskulut.

Vistalt ja muhalt – kuvia ja kertomuksia Paimiosta

Keväällä 2014 valmistui Paimion Perinneyhdistys ry:n julkaisema, lukijoilta kiitosta saanut kotiseutuhistoria ajalta ennen 1940-lukua. Kirjasta voi löytyä johannekselaisille tuttuja evakkopaikkoja ja henkilöitä, jopa suvun historiaa nuoremmille.

- osio **Kylä ja taloja kierrättää lukijaa Paimion kylissä**
- **eri kirjoittajien muisteluja ja kertomuksia**
- **sivuja 308, kuvia yli 300**

Kirjan myyntihinta 35 € + mahdolliset postituskulut.

Kirjaa voi tiedustella Johannes-Seuran toimistosta, Myllytie 1 Piikkiö.

UUODEN 2014 KARJALAINEN PITÄJÄKIRJA

496 sivua, yli 300 kuvaa, henkilöluettelossa n. 1500 nimeä.

**Hinta: 35 €/kpl,
3 kirjaa 100 €.**
+ toimituskulut (nouto postista):
**9,30 €/kirja, 11,30 €/2 kirjaa,
13,30 €/3 kirjaa.**

Lähetys ulkomaille:
maakohtainen hinnoittelu.

Tiedustelut:

Johannes-Seura ry, Myllytie 1,
21500 PIIKKIÖ, puh. 02 4795 118,
email: johannesseura@elisanet.fi

Teoksen kirjoittaja Pirkko Kanervo on juuriltaan johannekselainen.

Johannekselainen ilmestyy n. 10 kertaa vuodessa

Kustantaja ja julkaisija:

Johannes-Seura ry

Toimisto:

Myllytie 1 (Kirkonkulma) 21500 Piikkiö, puh. 02-4795 118

Avoimna: keskiviikkoisin klo 12-17 ja kuukauden ensimmäisenä

ja kolmantena arklauantaina klo 10-15. (ks. sivu 2)

www.johannes.fi

sähköposti: johannesseura@elisanet.fi

Päätoimittaja:

Hannu Rastas, Saksantie 89, 21500 Piikkiö

Puh: 050-3541 363

Sähköposti: hannu.rastas@dlc.fi

Lehtitoimikunta:

Marjatta Haltia, Liisa Katajainen, Sari Scimone,

Kaija Sipilä ja päätoimittaja.

Lehden toimittajia:

Kaikki lukijamme, johannekselaiset ja heidän ystävänsä.

Ilmoitushinnat: 0,55 €/palstamm (perusteena 4-palstainen sivu, palstan maksimileveys 70 mm).

Säännöllisistä jatkuvista ilmoituksista alennus.

Kuolinilmoitukset: *Leveä palsta (Kapea palsta)*

- korkeus enintään 8 cm = 65 € (40 €)

- korkeus enintään 10 cm = 85 € (50 €)

- korkeus enintään 12 cm = 100 € (60 €)

Kiitosilmoitukset: 5 €.

Tilaushinnat vuonna 2015:

Vuosikerta 30 € Suomi ja Ruotsi, muut maat 35 €.

Piikkiön Osuuspankki FI54 4714 1020 0595 46.

Toimituksellinen aineisto:

Lukijoiden kirjoituksia ja kuva-aineistoa otetaan muokattavaksi julkaisemista varten tai julkaistavaksi sellaisenaan.

Vastuu ja päätökset julkaisemisesta ovat toimituksen. Julkaisemisen jälkeen alkuperäiset kuvat palautetaan, muu aineisto pyydetään.

Vastuu ilmoituksista:

Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoituksen poisjäämisestä tai muusta julkaisemisesta sattuneesta virheestä lehden vastuu rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

Taitto: Esa Haltia

Sata-Pirkan Painotalo Oy